

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย
โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

นางสิริวรุ วงศ์โกษย์
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

ชื่องานวิจัย: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย

โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง
อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้วิจัย :นางสิริวรุ วังศโภษย์

สาขาวิชา:ภาษาไทย

ปีการศึกษา : 2557

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs (3) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (4) เพื่อหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิงที่เรียนวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 28 ข้อ แผนการจัดการเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย จำนวน 1 แผน เวลา 6 ชั่วโมง แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ร้อยละ และ t-test

ผลการศึกษาค้นคว้ามีดังนี้ (1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 4.62 ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs พบว่าคะแนนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (3) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/75.10 สูงกว่าตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70 (4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs ที่เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการศึกษา	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
แนวคิด	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
สมมติฐานการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	5
ความสำคัญ/สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย	6
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	8
กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	10
3. วิธีการดำเนินการ	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
รูปแบบการวิจัย	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	29
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	30
การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ	37
ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ	38
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	38

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า	
ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs	39	
5.สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	42	
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	42	
วิธีการดำเนินการศึกษา	42	
สรุปผลการศึกษา	42	
อภิปรายผล	43	
ข้อเสนอแนะ	43	
บรรณานุกรม	44	
ภาคผนวก	46	
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	47
	ผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	48
ภาคผนวก ข	แบบทดสอบ	51
	แบบฝึกทักษะ	53
	ตัวอย่างผลงานนักเรียน	56
	แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้	62
	แบบประเมินความสามารถในการออกแบบความรู้	63
ภาคผนวก ค	การวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	64
	การวิเคราะห์คะแนนระหว่างเรียน	66
ภาคผนวก ง	แผนการจัดการเรียนรู้	68
ภาคผนวก จ	รูปกิจกรรม	75
ประวัติผู้วิจัย	81	

บัญชีตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ	37
2	ตารางแสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ	38
3	ตารางแสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	38
4	ตารางแสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs	37
5	ตารางแสดงการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	64
6	ตารางแสดงการวิเคราะห์ คะแนนระหว่างเรียน	66

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจากนายบำรุง แก้วจันดี ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง และนางธนพรรณ แก้วจันดี ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง ที่ท่านทั้งสองให้ความรักและความเมตตา สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีการพัฒนาตนอย่างสม่ำเสมอ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณครูพัชรา ทูมนันท์ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโรงเรียนอนุบาลน้องหญิงที่ให้การส่งเสริมและให้กำลังใจสนับสนุน อีกทั้งให้ความช่วยเหลืองานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ศศิธร อาจารย์สมพงษ์ หาคำ ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลน้องหญิงที่ให้ความเมตตา กรุณาดูแลเอาใจใส่ แนะนำ และติดตามการวิจัยอย่างใกล้ชิดเสมอมา จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยและสมบูรณ์ ผู้วิจัย ขาบซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณะครู และบุคลากร ที่คอยให้คำแนะนำและกำลังใจเสมอมา ขอบใจนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิงที่ให้ความร่วมมือในงานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณพ่อประกาศ คุณแม่ปาริณา โกมลศรี ที่ช่วยส่งเสริมและให้โอกาสทางการศึกษาและ ขอบคุณทุกคนที่มีส่วนในการแนะนำและให้กำลังใจ

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสิริวิฐ วงศ์โภชย์

1.ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุขและมั่นคง นำมาซึ่งเสถียรภาพของสังคมและประเทศชาติ อีกทั้งการศึกษายังเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติให้ทัดเทียมนานาประเทศได้อย่างภาคภูมิใจ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 7 (2545:4) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง.....มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักรักษาประโยชน์ของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม..... มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายประกาศให้ปี 2553 เป็นปีแห่งการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(2552-2561) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหลัก จากการทดสอบระดับชาติมีค่าเฉลี่ยคะแนนมากกว่าร้อยละ 50 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ผลการทดสอบ PISA) การที่จะพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น สถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านต่างๆ ของนักเรียน โดยเฉพาะความสามารถพื้นฐานจำเป็น 3 ประการซึ่งประกอบด้วย 1) ความสามารถด้านภาษา (Literacy) 2) ความสามารถด้านคำนวณ (Numeracy) และ 3) ความสามารถด้านเหตุผล (Reasoning Ability)

โรงเรียนอนุบาลน่องหญิงจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 ผลการดำเนินงานพบว่าในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเดิมคือมุ่งให้นักเรียนท่องจำโดยครูเป็นผู้ชี้แนะ ทำให้นักเรียนขาดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเกิดความเบื่อหน่ายและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา วิธีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถพื้นฐานจำเป็นในด้านภาษา คำนวณ และเหตุผลนั้น ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายตามความแตกต่างของบริบทสถานศึกษา ครูผู้สอนผู้เรียน และเนื้อหาที่ใช้สอน และเพื่อให้การดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย โรงเรียนอนุบาลน่องหญิงได้ดำเนินการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ผู้วิจัย เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และได้เข้าร่วมในโครงการครั้งนี้ ได้พัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดเน้นของโครงการ กล่าวคือ เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5 กิจกรรม คือ 1) Learning to question 2) Learning to search 3) Learning to construct 4) Learning to communicate และ 5) Learning to serve

ซึ่งในระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ผู้วิจัยได้รับการสอนงาน (coaching) และให้คำแนะนำ (mentoring) จากทีม Coaching ของโรงเรียน

จากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาครูในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบว่าเมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย สูงขึ้นหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อความสามารถจำเป็นพื้นฐานตามโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ 5 step วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 step
3. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 steps

3. ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบผลการจัดกิจกรรมการเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดจนความสามารถด้านภาษา คำนวณ และเหตุผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อะไรและพัฒนาผู้เรียนต่อไป

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จำนวน 34 คน ได้โดยการกำหนดแบบเจาะจง

4.2 ตัวจัดกระทำ (treatment)

ตัวจัดกระทำในการวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

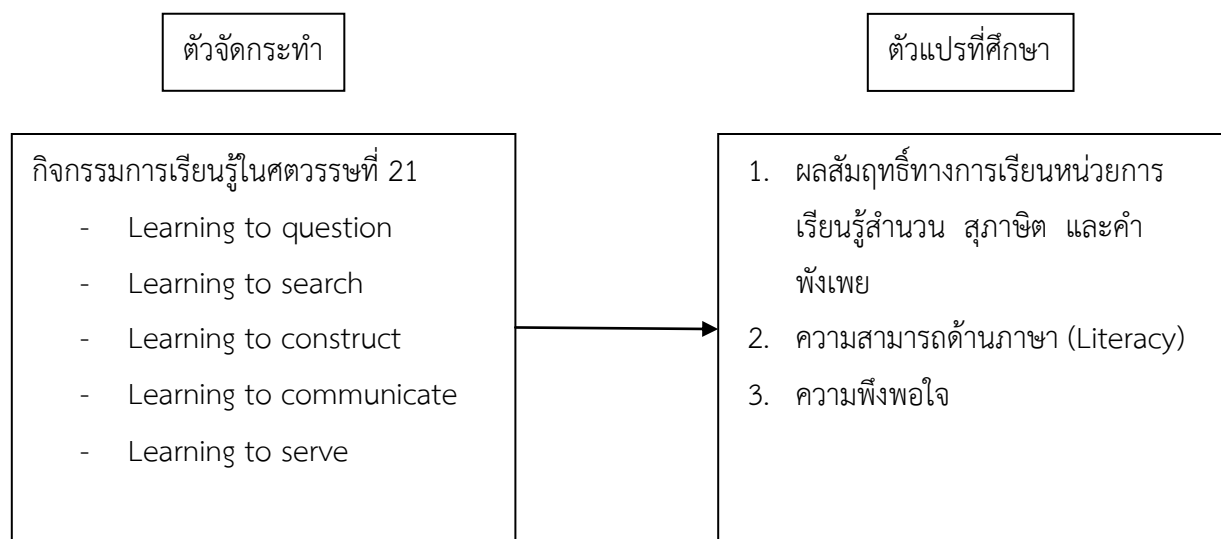
ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้สำนวน สุภาพิต คำพังเพย
- 1.2 ความสามารถด้านภาษา (Literacy)
- 1.3 ความสามารถด้านคำนวณ (Numeracy)
- 1.4 ความสามารถด้านเหตุผล (Reasoning ability)

5.กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring ตามข้อกำหนดและขอบเขตของงาน (TOR) ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ 1) Learning to question 2) Learning to search 3) Learning to construct 4) Learning to communicate และ 5) Learning to serve และทำการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ความสามารถด้านภาษา ความสามารถคำนวณ และความสามารถด้านเหตุผล กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้นำเสนอด้วยแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6.สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

7.นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1.กิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เข้าไปในกระบวนการจัดการเรียนการสอนปกติที่ครูผู้สอนดำเนินการ โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้หนึ่งๆ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อย่างน้อย 1 กิจกรรมใน 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) Learning to question 2) Learning to search 3) Learning to construct 4) Learning to communicate และ 5) Learning to serve ซึ่งในแต่ละกิจกรรมมีนิยามดังนี้

1.1 Learning to question หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อสร้างความรู้สึกรู้สึกอยากรู้ อยากรู้อยากเรียน เห็นคุณค่าความสำคัญและประโยชน์ของสิ่งที่จะเรียน

1.2 Learning to search หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ของตนเองโดย ร่วมกันกำหนดขอบเขต แนวทาง วิธีการเรียนรู้ ประเด็นเนื้อหาย่อย แนวทางการบันทึกและสรุปผลการเรียนรู้ จัดทำ เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ และลงมือศึกษาค้นคว้า ศึกษารวบรวมข้อมูล ศึกษาปัญหา ทดลอง ตามแผนที่วางไว้ เป็น การแสวงหาความรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

1.3 Learning to construct หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนนำข้อมูลมาร่วมกันวิเคราะห์อภิปราย เปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ประเมินค่า สรุปความคิดรวบยอด ความสำคัญ แนวคิด แนวทางการปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน และสรุปขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงความรู้ของตนเอง

1.4 Learning to communicate หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ข้อค้นพบ ข้อสรุปที่ ได้จากการเรียนรู้มานำเสนอเป็นชิ้นงานรูปแบบต่างๆ ตามความสนใจ พร้อมทั้งบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการ เรียนรู้ และแสดงความรู้สึกรู้สึกต่อชิ้นงาน

1.5 Learning to serve หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนนำชิ้นงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมิน ซึ่งกันและกัน รวมทั้งวางแผนการต่อยอดการเรียนรู้จากความสนใจ

2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้สำนวน สุภาชิต และคำพังเพย หมายถึง ความสามารถด้านต่างๆ ของนักเรียนตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้สำนวน สุภาชิต และคำพังเพย ซึ่งวัดได้จาก แบบทดสอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.ความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 STEPs

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ของโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.2 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถพื้นฐานจำเป็นของผู้เรียน
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551:5-29) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาของไทยดังนี้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระดับที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย/ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดเอกภาพแลเสริมสร้างบุคลิกภาพของ คนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถ ประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ออกเป็น 5 สาระคือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง ดูและพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและ วรรณกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยกำหนดสาระต่างๆดังนี้

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อ สร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่างๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิจัย และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูด ลำดับเรื่องราวต่างๆอย่างมีเหตุผล การพูดในโอกาสต่างๆทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ศีลธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงาน ประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของภาษาไทย ซึ่งถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราว สังคมในอดีต และความงดงามทางภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึง ปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1.วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	ชนิดและหน้าที่ของคำ -คำนาม -คำสรรพนาม -คำกริยา -คำวิเศษณ์ -คำบุพบท -คำเชื่อม -คำอุทาน
	2.ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล	-คำราชาศัพท์ -ระดับภาษา -ภาษาถิ่น

	3.รวบรวมและบอกความหมายของคำในภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	-คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	4.ระบุลักษณะของประโยค	-กลุ่มคำหรือวลี -ประโยคสามัญ -ประโยครวม -ประโยคซ้อน
	5.แต่งบทร้อยกรอง	-กลอนสุภาพ
	6.วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	-สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

โลกปัจจุบันนี้ถือได้ว่าเป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ จากทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ทำให้กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง แม้แต่ในวงการทางการศึกษาเอง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนคุณครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงนี้ สำหรับการดำเนินการวิจัยการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ของโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง ในครั้งนี้ ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา ใช้กระบวนการวิจัยโดยแบบมีส่วนร่วมกลุ่มเป้าหมายหลักในครั้งนี้คือครูผู้สอน ซึ่งมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิด การเรียนรู้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) วิจารณ์ พานิช (2555: 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย

1. ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก
2. ศิลปะ
3. คณิตศาสตร์
4. การปกครองและหน้าที่พลเมือง
5. เศรษฐศาสตร์
6. วิทยาศาสตร์
7. ภูมิศาสตร์

8. ประวัติศาสตร์

วิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อ การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

1. ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)

2. ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)

3. ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)

4. ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

5. ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

1. ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม

2. การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา

3. การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

1. ความรู้ด้านสารสนเทศ

2. ความรู้เกี่ยวกับสื่อ

3. ความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

2. การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง

3. ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม

4. การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)

5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C ทักษะดังกล่าวนี้เป็นความสามารถทางด้านภาษา คณิตศาสตร์ การคิด ทักษะที่การอยู่ร่วมกัน ตลอดจนทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทักษะ 3R ประกอบด้วย Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)

2. ทักษะ 7C ประกอบไปด้วย

2.1 Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)

2.2 Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)

2.3 Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างด้านวัฒนธรรม และความต่างด้านกระบวนทัศน์)

2.4 Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)

2.5 Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)

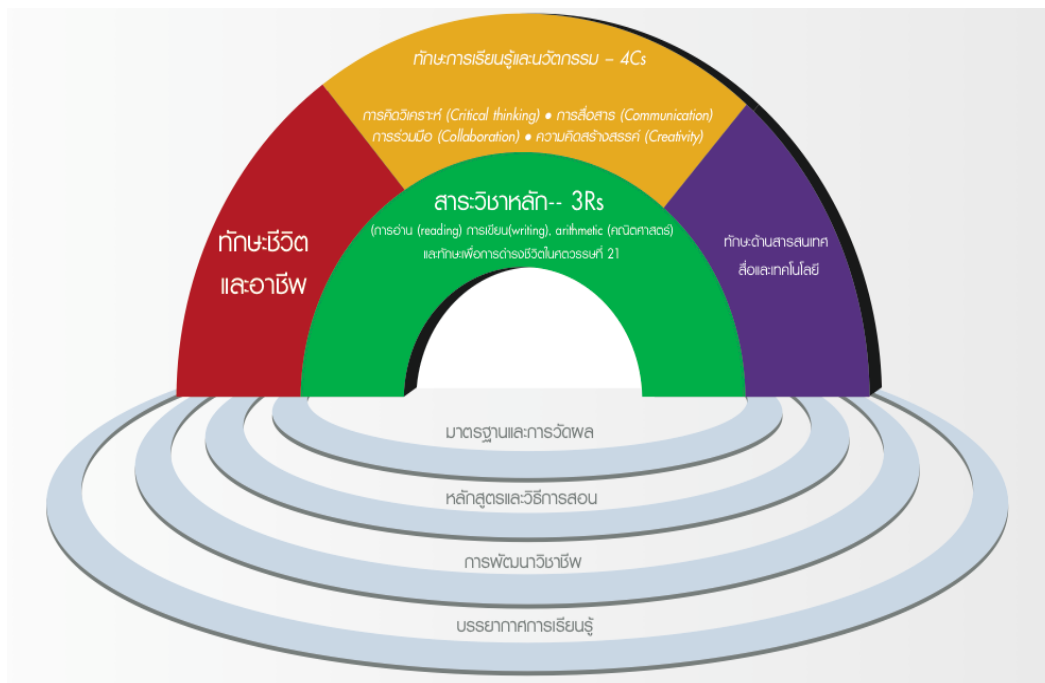
2.6 Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร)

2.7 Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างถึงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์. 2554) ซึ่งได้พัฒนากรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต

กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ที่แสดงผลลัพธ์ของนักเรียนและปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21 ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Framework)

ที่มา (<http://www.qlf.or.th/>)

กรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นที่ยอมรับในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Model of 21st Century Outcomes and Support Systems) ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเนื่องด้วยเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน (Student Outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน รวมทั้งระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) ของนักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) เกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคนนั่นเอง

จากแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าว การวิจัยการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ของโรงเรียนอนุบาลหนองหิน กำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎีด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อนำสู่การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่คาดหวังตามกรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามโครงการนี้ มีลักษณะสำคัญดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered Approach) ซึ่งยึดหลัก การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการ

สร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) และมุ่งการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น ของผู้เรียนในด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning ability) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมาย ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้เกิดจากกระบวนการและวิธีการของผู้เรียนในการสร้างความรู้ความเข้าใจจากประสบการณ์ เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องเฉพาะตัว การตีความหมายของสิ่งที่เรียนรู้เป็นไปตามประสบการณ์เดิม ความเชื่อ ความสนใจ ภูมิหลัง ฯลฯ การสร้างความรู้เป็นกระบวนการทั้งทางด้านสติปัญญาและสังคม ทฤษฎีนี้มีรากฐานสำคัญมาจากแนวคิด ของปีอาเจ (Piaget) และวีโกตสกี (Vygotsky) นักจิตวิทยาากลุ่มการรู้คิด (Cognitivism) ที่สนใจศึกษาเรื่องพัฒนาการ ทางการรู้คิด ซึ่งเป็นกระบวนการของสมองในการปรับ เปลี่ยน ลด ตัดทอน ขยาย จัดเก็บและใช้ข้อมูลที่ได้รับเข้ามาทาง ประสาทสัมผัส ความหมายของสิ่งที่รับรู้สำหรับแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามประสบการณ์จากแนวคิดดังกล่าวนำสู่ การประยุกต์ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

- 1) จุดประสงค์การเรียนรู้มุ่งเน้นที่กระบวนการสร้างความรู้ ผู้เรียนต้องฝึกฝน การสร้างความรู้ ด้วยตนเอง
- 2) เป้าหมายการเรียนรู้เปลี่ยนจากการถ่ายทอดสาระการเรียนรู้ที่ตายตัวเป็นการเรียนวิธีการ เรียนรู้
- 3) ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้จัดกระทำ ศึกษาสำรวจ ลองผิดลองถูก จนเกิด เป็นความรู้ความเข้าใจ
- 4) ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อการร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความรู้ร่วมกัน
- 5) ให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกสิ่งที่ต้องการเรียน ตั้งกฎระเบียบ รับผิดชอบและแก้ปัญหาการเรียน ของตนเอง
- 6) ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกช่วยเหลือผู้เรียนในการ เรียนรู้ การเรียนรู้เปลี่ยนจากการให้ความรู้เป็นการให้ผู้เรียนสร้างความรู้
- 7) การประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ใช้วิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่น

1.2 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน

การเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้ สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะทำให้เห็น ความคิดนั้นออกเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมา ก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั้นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้จะมีความหมายต่อผู้เรียน จะอยู่คงทนไม่ลืมได้ง่าย สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ ความคิดของตนได้ดี และเป็นฐานให้สามารถสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทฤษฎีนี้พัฒนาขึ้นโดย เพเพอร์ท (Papert) แห่งสถาบันเทคโนโลยี แมสซาชูเซตส์ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้คิดของปีอาเจ เช่นเดียวกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีนี้มีจุดเน้นที่ การใช้สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมช่วยให้ ผู้เรียนสร้างสาระการเรียนรู้ และชิ้นงานต่างๆ ด้วยตนเอง ในบรรยากาศที่มีทางเลือกที่หลากหลายตามความถนัด ความ

สนใจ ให้ผู้เรียนที่มีวัย ความถนัด ความสามารถและประสบการณ์ที่แตกต่างกันได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสร้างสรรค์ ความรู้และชิ้นงาน และพัฒนาทักษะทางสังคมภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร และมีความสุข

จากแนวคิดการที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กำหนดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามโครงการวิจัย กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ 5 กิจกรรม (Big Five Learning) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) Learning to Question เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถาม เพื่อสร้างความรู้สึกรอยากรู้อยากเรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าความสำคัญและประโยชน์ของสิ่งที่เรียน

2) Learning to Search เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ของตนเองโดยร่วมกันกำหนดขอบเขต แนวทาง วิธีการเรียนรู้ ประเด็นเนื้อหาย่อย แนวทางการบันทึกและสรุปผลการเรียนรู้ จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ และลงมือศึกษาค้นคว้า ศึกษารวบรวมข้อมูล ศึกษาปัญหา ศึกษาทดลอง ตามแผนที่วางไว้ เพื่อแสวงหาความรู้และ ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

3) Learning to Construct เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนนำข้อมูลมารวมกันวิเคราะห์อภิปราย เปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ประเมินค่า สรุปความคิดรวบยอด คุณค่าความสำคัญ แนวคิดแนวทางการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และสรุปขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงความรู้ของตนเอง

4) Learning to Communicate เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ข้อค้นพบ ข้อสรุปที่ได้จากการเรียนรู้มา นำเสนอเป็นชิ้นงานรูปแบบต่างๆ ตามความสนใจ พร้อมทั้งบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ ขั้นตอนวิธีการเรียนรู้ และแสดง ความรู้สึกรู้สึกต่อชิ้นงาน

5) Learning to Serve เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนนำชิ้นงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินซึ่งกันและกัน รวมทั้งวางแผนการต่อยอดการเรียนรู้จากความสนใจ

ทั้ง 5 กิจกรรมนี้ ไม่ใช่ขั้นตอนการจัดกิจกรรม เพียงแต่เป็นหลักให้ครูตระหนักว่าในการจัด การเรียนรู้ในแต่ละ หัวเรื่องนั้นผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ โดยมีจุดเน้นสำคัญคือส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความรู้สึก อยากรู้อยากเรียน เป็นเจ้าของการเรียนรู้ที่แท้จริง มีโอกาสได้วางแผนการเรียนรู้ กำหนดขอบเขตแนวทางการเรียนรู้ของ ตนเอง ลงมือเรียนรู้ตามแผนและควบคุมกำกับกับการเรียนรู้ของตนเอง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้มาวิเคราะห์ อภิปราย วิพากษ์วิจารณ์ เชื่อมโยงความสัมพันธ์สรุปความรู้ของตน แล้วจัดทำชิ้นงานเพื่อรายงานผลการเรียนรู้และ กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ตามความสนใจ ทำให้ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับเป็นรูปธรรมชัดเจน รวมทั้งได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันประเมินปรับปรุงผลการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ Bigfive Learning

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 กิจกรรมมีดังนี้

1. Learning to Question

1) นำข่าว กรณีตัวอย่าง ประสบการณ์จริง เพลง เกม รูปภาพ แผนผัง แผนภูมิ ฯลฯ ที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนรู้ เพื่อศึกษา รายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

- 2) ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาว่าเป็นสภาพปัญหา เป็นเรื่องปกติ หรือเป็นเรื่องของความดี ความงาม หาสาเหตุที่มาของเรื่องราว สาเหตุหลัก สาเหตุรอง ผลที่เกิดขึ้น ผลดีผลเสีย ผลตรงผลกระทบ ผลต่อส่วน บุคคลต่อส่วนรวม เปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของข้อมูลด้านต่างๆ สรุปลักษณะสำคัญ
- 3) ช่วยกันสรุปว่าจะเรียนรู้ร่วมกันเรื่องอะไรมีความสำคัญคุณค่า ประโยชน์ ต่อตัวผู้เรียน ครอบครัว สังคมประเทศชาติอย่างไร

2. Learning to Search

- 1) ช่วยกันกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าเรียนรู้เพื่ออะไร ทำไมต้องเรียนรู้ รู้แล้วได้อะไร และร่วมกันเสนอขอบเขต วิธีการ แนวทางการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ โดยเสนอประเด็นรายการเนื้อหาย่อย ที่จะเรียนรู้ เสนอวิธีการหาความรู้ แหล่งข้อมูลการเรียนรู้ วิธีการบันทึกผลการเรียนรู้ และสรุปรายงานผลการเรียนรู้ตาม ความถนัดความสนใจ วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับตนเอง
- 2) ร่วมกันอธิบายและรับฟังแผนการ แนวทางการเรียนรู้ และเหตุผลของกันและกัน
- 3) ร่วมกันอภิปราย วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย จุดอ่อน จุดแข็ง ข้อจำกัดและ ลักษณะร่วมของแผนการ แนวทางการเรียนรู้ของสมาชิกทุกคน เพื่อเลือกวิธีการที่เหมาะสมที่สุด
- 4) ตัดสินใจร่วมกันเลือกแผนการ แนวทางการเรียนรู้ที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด วิเคราะห์งานจัดแบ่งหน้าที่ที่ ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ให้กับสมาชิกทุกคน แล้วร่วมกันสร้างเครื่องมือบันทึกข้อมูลการเรียนรู้และประเมินผล
- 5) ลงมือศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ทดลองร่วมกันตามแผนที่วางไว้

3. Learning to Construct

- 1) บันทึกข้อค้นพบ ข้อมูลกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการทำงาน ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรค
- 2) ร่วมกันประเมินและปรับปรุงในระหว่างกระบวนการเรียนรู้
- 3) นำข้อค้นพบ ข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ศึกษารวบรวมข้อมูล ศึกษาทดลอง ฯลฯ ของตนมาตรวจสอบ ประเมิน ค่าความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ถูกต้อง และหาข้อมูลเพิ่มเติมกรณีที่เป็น

4. Learning to Communicate

- 1) ผลัดกันนำเสนอข้อค้นพบ ข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์อย่างกว้างขวางเพื่อจำแนกรายละเอียด เปรียบเทียบ จัดลำดับ หาลักษณะร่วม จัดกลุ่ม วิเคราะห์ข้อดีข้อเสีย หา เหตุผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ กำหนดคุณค่าความสำคัญ เรียบเรียง สร้างข้อสรุป
- 2) ร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ กำหนดเป็นความคิดรวบยอด ความรู้ แนวคิด ข้อปฏิบัติ ด้วยสำนวนภาษาของ ตนเอง รวมทั้งสรุปขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

5. Learning to Serve

- 1) ร่วมกันจัดทำชิ้นงานโดยนำความรู้แนวคิด ข้อปฏิบัติของผู้เรียนที่ได้ค้นพบมานำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ตาม ความสนใจ รวมทั้งบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ แสดงความรู้สึกรู้สึกที่มีต่องานและกระบวนการ ทำงาน
- 2) นำชิ้นงานมาแสดงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินชิ้นงานซึ่งกันและกัน วางแผนการศึกษาต่อเนื่องใน เรื่องที่ตนสนใจนอกเวลาเรียนในรูปแบบโครงการ

หลักการจัดการเรียนรู้

การนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานของตนใหม่หลายอย่าง ซึ่งสามารถสรุปหลักการปฏิบัติได้ดังนี้

1. เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน ศรัทธาและเชื่อมั่นว่าผู้เรียนทุกคนเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ทุกคนใฝ่ดีและปรารถนาความสุข ความสำเร็จในชีวิต
2. ตระหนักว่าผู้สอนไม่ใช่ผู้บอกความรู้ แต่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ จัดเตรียมกิจกรรมช่วยเหลือดูแลให้ความสะดวก และให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้
3. การพัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียน 3 ด้านคือ ด้านภาษาด้านคำนวณ และด้านเหตุผล รวมทั้งการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะหลอมรวมบูรณาการ
4. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระย่อยที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้การเรียนรู้สอดคล้องกับความจำเป็นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนและท้องถิ่น
5. การกำหนดเวลาเรียนแต่ละแผนที่เหมาะสมให้ผู้เรียนมีเวลาเพียงพอที่จะใช้กระบวนการคิดกระบวนการปฏิบัติ และสามารถจัดเวลาในการสอนได้ตามตารางสอนปกติ
6. การสร้างความรู้สึกรักอยากรู้อยากเห็นให้กับผู้เรียนเป็นก้าวแรกของการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ ความสนใจใคร่รู้ในสิ่งที่เรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์
7. ผู้เรียนเป็นเจ้าของกระบวนการเรียนรู้ที่แท้จริง มีสิทธิ์ที่จะตัดสินใจ กำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ฯลฯ ตามความถนัด ความสนใจ ผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนเลือกได้เหมาะสมกับตนเองและใช้ขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้เป็นแนวทางในการคิดและปฏิบัติ
8. ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ มีจุดเด่นเฉพาะตัว ผู้สอนต้องค้นให้พบ และช่วยให้ผู้เรียนนำจุดเด่นและความสามารถของผู้เรียนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
9. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้นำเสนอเพื่อวิเคราะห์อภิปรายวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง เพื่อจำแนกเปรียบเทียบ จัดลำดับ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ฯลฯ ทำให้สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
10. การให้ผู้เรียนนำความรู้ ข้อค้นพบมาจัดทำชิ้นงานในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัด ความสนใจ ทำให้ความรู้ความคิดของผู้เรียนเป็นรูปธรรมชัดเจน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจช่วยทำให้ผู้เรียนภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเองมากยิ่งขึ้น
11. การใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสาระความรู้และชิ้นงานต่างๆ ด้วยตนเองได้ดี
12. การใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ในลักษณะร่วมคิดร่วมทำช่วยให้มีความรู้ความคิดกว้างขวางซับซ้อน หลากหลายยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการพัฒนาในทักษะต่างๆ เช่น ทักษะด้านมนุษย์สัมพันธ์ ทักษะทางภาษา ทักษะด้านการรู้จักเข้าใจตนเอง เป็นต้น
13. การจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีความถนัด ความสามารถและประสบการณ์แตกต่างกัน ได้เรียนรู้และปฏิบัติงานร่วมกัน จะเอื้อให้เกิดการสร้างสรรค์ชิ้นงานและความรู้ และช่วยให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

14. การวัดและการประเมินผล เพื่อให้ทราบความสำเร็จและพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียน ต้องประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายตามหลักการของการประเมินผลตามสภาพจริง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้

แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนจะได้เป็นเจ้าของการเรียนรู้ที่แท้จริง ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตนเองเป็นผู้เผชิญสถานการณ์ผ่านกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง จนตกลึกเกิดเป็นความรู้ใหม่ของตนเอง ดังนั้นแนวความคิดการจัดการเรียนรู้จึงมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและครูผู้สอน ดังนี้

ประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน

แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง มีการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น 3 ด้าน มีความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีคุณลักษณะและทักษะอันพึงประสงค์อื่นๆ อีกมากมาย ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนเป็นผู้วิเคราะห์คุณค่าความสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้ วางแผนกำหนดขอบเขตแนวทางการเรียนรู้ของตนเอง ลงมือเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายตามความสามารถความถนัดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นพบศักยภาพที่แท้จริงของตน รู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

2. แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลความรู้จากประสบการณ์จริง แล้วใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยงสรุปสิ่งที่เรียนรู้ และทำชิ้นงานนำเสนอความรู้และกระบวนการเรียนรู้ของตนได้เป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง รู้เข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างถ่องแท้ สามารถพูดได้ อธิบายได้ชัดเจน เห็นคุณค่าความสำคัญ มีค่านิยมที่เหมาะสม มีทักษะในการปฏิบัติ ปฏิบัติได้ถูกต้องคล่องแคล่ว สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้เนื้อหาอื่นๆ และใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

3. แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการด้านต่างๆ ทั้งกระบวนการคิดและกระบวนการปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำได้ แก้ปัญหาเป็น สามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนและแก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ เช่น สามารถคิดวางแผน คิดแก้ปัญหา วิเคราะห์วิจารณ์ และสรุป ตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะกระบวนการปฏิบัติ ปฏิบัติงานอย่างมีแผน เป็นระบบ มีขั้นตอน มีการประเมินพัฒนาปรับปรุงชิ้นงาน มีทักษะในการสื่อสารทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน มีทักษะการแสวงหาความรู้ ฯลฯ

4. แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเป็นเจ้าของกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง คิดและปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อแสวงหาค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ของตน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณค่าความสำคัญได้รับการยอมรับ

มีความสุขและเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

5. แนวความคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ทำให้ผู้เรียนถูกฝึกให้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยการคิดและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง มีผลต่อการพัฒนาลักษณะนิสัยที่ดีงาม เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น มีความรับผิดชอบ ยึดมั่นอดทน

มีทักษะทางสังคม ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขได้ทั้งชิ้นงานและความรู้สึกที่ดีต่อกัน

ประโยชน์ที่เกิดกับครูผู้สอน

สำหรับประโยชน์ที่ครูผู้สอนจะได้รับจากการปฏิบัติตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ สรุปได้ดังนี้

1. มีโอกาสได้พัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ความคิด จิตใจ ทักษะกระบวนการ เพราะครูไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่ถ่ายทอดความรู้ แต่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ของตนเองได้ การฝึกฝนพัฒนาผู้เรียนย่อมหมายถึงการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนด้วย เพราะการสอนต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ที่เกี่ยวข้องมาก มีสิ่งใหม่ๆ ให้คิดทำและแก้ปัญหาตลอดเวลา ด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชาที่ต่างกัน และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนในทุกๆ ด้าน ทำให้ครูต้องศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิด ปฏิบัติจริงได้เหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชา วัย ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน ลงมือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สังเกตและประเมินผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องย่อมมีผลทำให้ผู้สอนพัฒนาทั้งความรู้ความคิด เจตคติและทักษะกระบวนการตามลำดับ

2. การทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ได้สมบูรณ์จนปรากฏผลอย่างชัดเจนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง มีการพัฒนาความสามารถตามเป้าหมาย ครูจะรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จในวิชาชีพครู มีความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง รักและศรัทธาในอาชีพครู รักเด็ก รักโรงเรียน มีจิตสานึกรับผิดชอบต่อผู้เรียนและโรงเรียนมากขึ้น

3. การจัดการเรียนรู้เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน ยึดหลักการที่เชื่อมั่นว่าทุกคนเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ทุกคนมีความสามารถ ใฝ่ดีและปรารถนาความสุขความสำเร็จในชีวิต ผู้เรียนมีหน้าที่ต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนมิใช่ผู้บอกความรู้แต่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีกิจกรรมการคิดและปฏิบัติกับเพื่อนๆ อย่างมีความสุข ครูทำหน้าที่เพียงคอยช่วยเหลือดูแล ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติงาน ให้การเสริมแรงเพื่อสนับสนุนและให้กำลังใจและประทับปรบครองการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่ความสำเร็จ บรรยากาศการเรียนรู้ข้างต้นจะทำให้ช่องว่างระหว่างครูกับผู้เรียนแคบลง มีความสนิทสนมเป็นกันเองมากขึ้น ด้วยความรักและปรารถนาดีที่มีต่อกัน ก่อให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นไว้วางใจ รักเคารพศรัทธาครูผู้สอนมากขึ้นพร้อมที่จะเรียนรู้ และร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น

4. การจัดการเรียนรู้เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ การที่ครูได้ศึกษาเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติพัฒนาตนเองจนสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีคุณภาพตามเป้าหมายย่อมได้รับเกียรติ ยกย่องจากหน่วยงานจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง เพราะได้ชื่อว่าเป็นผู้ยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ทำให้สังคมยกย่องวิชาชีพครู

5. การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ นับว่าครูมีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์จรโลงสังคมไทยให้เจริญก้าวหน้า และได้ชื่อว่ามีคุณูปการต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง เพราะการพัฒนาคนคือการพัฒนาชาติ

6. ครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ได้มีประสิทธิภาพ จะมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพราะการปรับเปลี่ยนการสอนจากแบบเดิมที่ครูใช้ตนเองเป็นแหล่งความรู้ สอนแบบเน้นการอ่านจำ เรื่องหรือการสอนแบบบอกความรู้ตรงๆ มาเป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติจริงจนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาการสอนที่สอดคล้องกับแนวดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จุดหมายและมาตรฐานการ

เรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวนโยบายปฏิบัติการเรียนรู้ของหน่วยงานทุกระดับ การพัฒนางานในหน้าที่การสอนได้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อตัวผู้สอนเอง และต่อโรงเรียนในการรายงานผลการปฏิบัติงานหรือรับการประเมินผลการปฏิบัติงานระดับต่างๆ เช่น การประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา การประเมินมาตรฐานโรงเรียนของต้นสังกัด การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น

เงื่อนไขความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้ มีเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จอยู่ที่การปรับเปลี่ยนบทบาทของครูผู้สอน จากผู้ให้ความรู้ เป็นผู้ช่วยเหลือดูแลอำนวยความสะดวกให้คาปรึกษาชี้แนะแก่ผู้เรียน ใช้กิจกรรมและคำถามกระตุ้นการคิด การปฏิบัติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาและค้นพบความรู้ใหม่ด้วยตนเอง มีความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง โดยสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เสริมแรงให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุขและประสบความสำเร็จ ฟังมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ครูมีทักษะการจัดกิจกรรมที่แบบยืดหยุ่น สามารถสร้างความรู้สึกรู้สึกอยากเรียนความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ความสำนึกรับผิดชอบต่อการเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ของตนได้ด้วยตนเอง

2. ครูมีทักษะการใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวางแผน คิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์จำแนก เปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ฯลฯ สร้างข้อสรุป กำหนดเป็นหลักการ ข้อคิดแนวทางการปฏิบัติ ฯลฯ จัดทำชิ้นงานเพื่อนำเสนอความรู้และวิธีการเรียนรู้

3. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีทางเลือกหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเนื้อหาสาระแหล่ง การเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ ฯลฯ ตามความสนใจ เพื่อจะได้มีแรงจูงใจในการคิดการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

4. ครูมีทักษะการวัดและประเมินผล สามารถเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลายเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ทำให้ทราบความสำเร็จและพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียน

5. จัดบรรยากาศของความร่วมมืออันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้ใช้ความถนัด ความสามารถ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือดูแลกันและกัน ร่วมมือกัน สร้างสรรค์ชิ้นงานและความรู้ เพื่อให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จและส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียน

จากลักษณะสำคัญ แนวทาง หลักการ ประโยชน์ และเงื่อนไขความสำเร็จของแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring ข้างต้น จะเห็นว่าแนวคิดนี้จะมี ส่วนช่วยให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นรูปธรรม สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงและช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น ทั้งนี้เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้นอกจากมุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว โครงการวิจัยการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ของโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง มุ่งศึกษาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นทักษะพื้นฐาน

สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ความสามารถทางภาษา ความสามารถด้านตัวเลข และความสามารถด้านเหตุผล ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) คือความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล

ความสามารถด้านภาษา หมายถึง ความสามารถในการอ่าน เพื่อรู้ เข้าใจ วิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ ประเมินสิ่งที่อ่านจากสื่อประเภทต่างๆ รู้จักเลือกอ่านตามวัตถุประสงค์ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมกันในสังคม ใช้การอ่านเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต และสื่อสารเป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและอย่างสร้างสรรค์

ความสามารถด้านคำนวณ หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะการคิดคำนวณความคิดรวบยอด และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ความสามารถด้านเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ข้อมูล/สถานการณ์/สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจ โดยมีเหตุผลประกอบอย่างสมเหตุสมผล (บนพื้นฐานของข้อมูล หลักการ เหตุผล ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการดำเนินชีวิต อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม)

โดยกรอบแนวทางการพัฒนามีดังนี้

1. จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่หลากหลายส่งเสริมความสามารถหลายด้าน ไม่เน้นเพียงด้านใดด้านหนึ่ง
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมพัฒนาการในแต่ละด้านที่แตกต่าง

ตามความเหมาะสม

3. ให้ผู้เรียนใช้ความแตกต่างหลากหลายให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
4. ประเมินความสามารถของผู้เรียนด้วยสถานการณ์ที่ต้องใช้ความสามารถหลายด้านในการแก้ปัญหา

จากเป้าหมายการพัฒนาอันได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ ทักษะพื้นฐาน ทั้ง 3 ด้าน อันได้แก่ ด้านภาษา ตัวเลข และเหตุผล กอปรกับหลักคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาครู จึงกำหนดแนวทางการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และจัดสภาพบรรยากาศที่เอื้อต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพิ่มในแผนการจัดการเรียนรู้เดิมของครู โดยเพิ่มการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียน 3 ด้านด้วย คือ ด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล

แนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง และไม่สร้างความลำบากให้แก่ครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จึงเสนอให้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีอยู่มาปรับ โดยการคงจุดประสงค์การเรียนรู้เดิมที่ครูกำหนดไว้เช่นเดิม (ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับเนื้อหา) เพียงแต่ให้เพิ่มจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียน และในแต่ละแผนก็ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของเนื้อหาสาระว่าจะเอื้อไปในด้านใด

2. กำหนดเนื้อหาสาระเป็นหัวเรื่องใหญ่ แล้วให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเป็นผู้กำหนดรายการเนื้อหาสาระย่อยตามความถนัดความสนใจด้วยตนเอง

แนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ มุ่งตอบสนองความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การวางแผนกำหนดเนื้อหาสาระ ครูผู้สอนจึงเป็นเพียงผู้กำหนดกรอบกว้างๆ แล้วใช้คำถามกระตุ้นความคิดให้ผู้เรียนอภิปรายและคิดวิเคราะห์อย่าง

มีเหตุผล เพื่อกำหนดรายการเนื้อหาสาระย่อยที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจหรือเหตุผลความจำเป็นในชีวิตประจำวัน

3. กำหนดเวลาการเรียนรู้ให้เพียงพอที่ผู้เรียนจะมีกระบวนการคิด และการปฏิบัติจริง

แนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ มุ่งพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจึงต้องคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายเหตุผลความสำคัญจำเป็นของสิ่งที่จะเรียน วางแผนกำหนดขอบเขต แนวทางวิธีการเรียนรู้ ลงมือเรียนรู้ บันทึกข้อมูลการเรียนรู้ นำเสนอข้อมูลการเรียนรู้ วิเคราะห์ อภิปรายสรุปความรู้ร่วมกันและจัดทำชิ้นงาน เพื่อนำเสนอผลการเรียนรู้ให้เป็นรูปธรรมเพื่อความภาคภูมิใจในความสำเร็จของการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ค่อนข้างมาก ดังนั้นการกำหนดเวลาเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนจึงต้องยืดหยุ่นและให้เวลาผู้เรียนมีโอกาสได้คิดและปฏิบัติจริงด้วยตนเอง เพื่อแสวงหาและค้นพบความรู้ของตนเอง เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

20

4. ให้โอกาสผู้เรียนเลือกนำกระบวนการเรียนรู้ และวิธีเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ตามความเหมาะสม

แนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ มีใช้รูปแบบการเรียนรู้สำเร็จรูปที่มีกิจกรรมตายตัว แต่เป็นแนวคิดการเรียนรู้ที่สนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกกระบวนการ วิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเองมาใช้อย่างเหมาะสม โดยมีครูทำหน้าที่ใช้กิจกรรมคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ จำแนกเปรียบเทียบ ประเมินจัดลำดับ เพื่อตัดสินใจเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตนเอง และเมื่อตัดสินใจเลือกได้แล้วก็จะดำเนินกิจกรรมไปตามแนวทางของกระบวนการ วิธีการเรียนรู้ที่กำหนด เช่น เมื่อผู้เรียนตัดสินใจเลือกใช้วิธีการทดลอง ผู้เรียนต้องเป็นผู้สังเกตรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ตั้งปัญหา ตั้งสมมติฐาน ออกแบบการทดลอง ลงมือทดลองและบันทึกสรุปผลการทดลอง นำเสนอข้อมูลวิเคราะห์อภิปราย สรุปความรู้ของตนเอง แต่ถ้าเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนก็ต้องเป็นผู้วางแผนกำหนดจุดประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าขอบเขตแนวทางการศึกษาค้นคว้า แหล่งข้อมูล วิธีการบันทึกข้อมูลความรู้ ลงมือศึกษาค้นคว้าตามแผน บันทึกข้อมูล นำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์อภิปรายสรุปความรู้ของตนเอง

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียน 3 ด้านคือ ด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และนำเสนอผลการเรียนรู้ของตน

แนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเองจากการคิดและปฏิบัติจริง การแสวงหาข้อมูลความรู้ บันทึก นำเสนอ วิเคราะห์ อภิปราย สรุป และจัดทำชิ้นงานเพื่อนำความรู้ที่ได้ค้นพบมาทำให้เป็นรูปธรรม เพื่อความภาคภูมิใจในความสำเร็จของการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดังนั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ความสามารถพื้นฐานด้านต่างๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และนำเสนอผลการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความสามารถพื้นฐานแต่ละด้านของตนเองเป็นปัจจัยในการเรียนรู้สำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ และใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

6. กำหนดบทบาทของครูผู้สอนจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน

แนวคิดการจัดการเรียนรู้นี้ กำหนดบทบาทให้ครูผู้สอนไม่ใช่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ให้เป็นผู้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการคิด การปฏิบัติจริง เพื่อแสวงหาและค้นพบความรู้ได้ด้วย

ตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง มีความสุขและภาคภูมิใจในตนเอง ด้วยมีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล บุคคลจะเกิดการเรียนรู้ได้เนื่องจากการได้รับประสบการณ์ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับ ประสบการณ์ใหม่ คิดสังเคราะห์สรุปประมวลผลลึกสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ของบุคคลนั้น และไม่มีใครทำให้ใครเกิด การเรียนรู้ได้ถ้าเขาไม่ปรารถนาที่จะเรียนรู้ ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ผู้เรียนต้องเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตน ความ กระทบใครรู้และการลงมือหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเอง จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในที่สุด

7. การกำหนดวิธีการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นของผู้เรียน 3 ด้าน และการปฏิบัติใน ชีวิตประจำวัน ดังนั้น การประเมินเพื่อให้ทราบความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้การประเมินอย่างต่อเนื่องด้วย เครื่องมือและวิธีการประเมินที่หลากหลาย เหมาะกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้ วุฒิภาวะและวัยของผู้เรียน ตัวอย่างเช่น การทดสอบ (ข้อเขียน/ปฏิบัติ) การตรวจจากชิ้นงาน การสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้เรียน/ผู้เกี่ยวข้อง การ สังเกตการณ์ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ก็สะดวกสำหรับผู้สอน ทั้งนี้ เพราะ 1 ใน 5 ของกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญและมักเป็นกิจกรรมสุดท้ายของการจัดการเรียนรู้คือ Learning to Serve หรือการให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ชิ้นงานในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัด ความสนใจอย่างต่อเนื่อง เพื่อรายงานผลการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น การนำชิ้นงานของผู้เรียนมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินและประเมินผลการเรียน จึงนับว่าเป็นแนวทาง การวัดและประเมินที่มีประสิทธิภาพ เพราะทำให้ทราบพัฒนาการและความสำเร็จที่แท้จริงของ ผู้เรียน ทำให้การทำงานของผู้เรียนมีความหมายยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เป็นอย่างมาก

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถพื้นฐานจำเป็นของผู้เรียน

การกำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลัก จากการทดสอบระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ (ผลการ ทดสอบ PISA) ความสามารถพื้นฐานหลักที่จำเป็นต่อผู้เรียน ที่ตอบสนองตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาใน ทศวรรษที่สอง คือ ความสามารถด้านภาษา (literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และ ด้านเหตุผล (Reasoning Abilities) โดยปีการศึกษา 2555 ได้จัดให้มีการประเมินความสามารถพื้นฐานหลัก 3 ด้าน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 496,196 คน จาก 28,204 โรงเรียนเพื่อการใช้ผลการประเมินในการพัฒนาความพร้อมของผู้เรียน

ผลการประเมินพบว่า ความสามารถด้านภาษามีคะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 0 คะแนนสูงสุด เท่ากับ 28 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.88 คิดเป็นร้อยละ 42.94 โดยมีนักเรียนอยู่ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 16.39 ระดับพอใช้ ร้อยละ 32.61 ระดับดี ร้อยละ 35.02 และระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 15.98 ความสามารถด้านคำนวณ มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 0 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 30 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.23 คิดเป็นร้อยละ 37.45 โดยมีนักเรียนอยู่ใน ระดับปรับปรุง ร้อยละ 13.41 ระดับพอใช้ ร้อยละ 46.54 ระดับดี ร้อยละ 22.05 และระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 17.99 ความสามารถด้านเหตุผล มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนต่ำสุดคือ 0 คะแนนสูงสุดเท่ากับ 30 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

13.77 คิดเป็น ร้อยละ 45.92 โดยมีนักเรียนอยู่ในระดับปรับปรุง ร้อยละ 21.54 ระดับพอใช้ ร้อยละ 27.24 ระดับดี ร้อยละ 33.12 และระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 18.10

ความสามารถด้านภาษาที่ควรปรับปรุง คือ การคาดคะเนจากเรื่องที่อ่าน การสรุปเรื่องราวจากเรื่องที่อ่าน และการนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความสามารถด้านคำนวณที่ต้องปรับปรุงคือ ด้านการวัด และการวิเคราะห์ข้อมูลความน่าจะเป็น สำหรับความสามารถด้านเหตุผล มีสิ่งที่ควรปรับปรุง คือ การนำข้อมูลหรือสารสนเทศมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ในการวางแผน จากผลการประเมินดังกล่าวจะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถพื้นฐานทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับปรับปรุงและพอใช้รวมกันประมาณ ร้อยละ 50 จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล เนื่องจากความสามารถทั้ง 3 ด้านเป็นทักษะที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีคุณภาพของแต่ละบุคคล

ความหมายของความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล

ความสามารถด้านภาษา และด้านคำนวณ (literacy & numeracy) แต่เดิมคือ การอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขเป็น แต่ในปัจจุบันความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านออกเขียนได้ หมายถึง ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์วิพากษ์ รูปแบบที่ใช้ในการสื่อสาร ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และรวมถึงสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อดิจิทัลที่ใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย ส่วนการคิดเลขเป็น ก็ได้ให้หมายถึงการบวกลบ คูณ หาร แต่เพียงอย่างเดียวหากแต่ยังหมายถึงการมีความเข้าใจในความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่เหมาะสม ในชีวิตประจำวันได้ การอ่านข้อมูลสารสนเทศที่นำเสนอในรูปแบบของคณิตศาสตร์ได้อย่างมีความหมาย เช่น การอ่านแผนภูมิตาราง ความสามารถด้านเหตุผล คือความสามารถในการเชื่อมโยงหรือนำสิ่งที่เรารู้มาแล้ว ไปใช้ในการตัดสินใจ ได้อย่างมีเหตุผลและคำนึงถึงคุณธรรม

ความสามารถด้านภาษา(Literacy)

ความสามารถด้านภาษา หมายถึงความสามารถในการอ่าน เพื่อรู้ เข้าใจ วิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญ ประเมินสิ่งที่อ่านจากสื่อประเภทต่างๆ รู้จักเลือกอ่านตามวัตถุประสงค์ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคม ใช้การอ่านเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต และสื่อสารเป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและอย่างสร้างสรรค์

ลักษณะสำคัญของความสามารถด้านภาษา

1. ความสามารถในการอ่านหมายถึง พฤติกรรมการรู้ ความเข้าใจ การสรุปสาระสำคัญ การวิเคราะห์ และการประเมินได้
2. รู้ หมายถึง ความสามารถบอกความหมาย เรื่องราว ข้อเท็จจริง และเหตุการณ์ต่างๆ
3. เข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปอ้างอิง
4. สรุปสาระสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้อย่างสั้นๆ กระชับและครอบคลุม
5. วิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราว ข้อเท็จจริง เหตุผล ข้อคิดเห็น คุณค่า และส่วนประกอบอื่นๆ
6. ประเมิน หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจถูกต้อง ความชัดเจน ความเหมาะสม คุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

7. สื่อประเภทต่างๆ หมายถึง สิ่งที่น่าเสนอเรื่องราวและข้อมูลต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนำเสนอข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน นิทาน เรื่องเล่าสั้นๆ บทเพลง บทร้อยกรอง และสาระความรู้จากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

8. เลือกอ่านตามวัตถุประสงค์ หมายถึง สามารถพิจารณา กลั่นกรอง คัดสรรสิ่งที่จะอ่าน ตามจุดมุ่งหมาย

9. นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง สามารถเลือกนำความรู้ ความเข้าใจ สาระสำคัญ ความคิดและข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมิน ไปใช้เป็นประโยชน์ใน การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ หรือตามจุดมุ่งหมายอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

10. การศึกษาตลอดชีวิต หมายถึง การใช้ความสามารถในการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

11. สื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และความคิด จากการอ่านโดยการบอกเล่าหรือเขียน อธิบาย วิเคราะห์ หรือประเมิน

12. สร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการแสดงความรู้และความคิดใหม่จากการอ่าน เป็นภาษาเขียนที่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

ความสามารถด้านการคิดคำนวณ(Numeracy)

ความสามารถด้านคำนวณ หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะการคิดคำนวณความคิดรวบยอด และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ลักษณะสำคัญของความสามารถด้านคำนวณ

1. ทักษะการคิดคำนวณ หมายถึง ความสามารถในการบวก การลบ การคูณ และการหาร ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว

2. ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จำนวนนับ เศษส่วน ทศนิยม และ ร้อยละ ความยาว ระยะทาง น้ำหนัก พื้นที่ ปริมาตร ความจุ เวลา เงิน ทิศ แผนที่ และขนาดของมุม ชนิดและสมบัติของรูปเรขาคณิต แบบรูปและความสัมพันธ์ แผนภูมิและกราฟ การคาดคะเนการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ต่างๆ

3. ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้และการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความสามารถด้านเหตุผล(Reasoning Ability)

ความสามารถด้านเหตุผล หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ข้อมูล/ สถานการณ์/ สารสนเทศที่เข้ามา เพื่อการตัดสินใจ โดยมีเหตุผลประกอบอย่างสมเหตุสมผล (บนพื้นฐานของข้อมูล หลักการ เหตุผล ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการดำเนินชีวิต อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม)

ลักษณะสำคัญของความสามารถด้านเหตุผล

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจดจำข้อเท็จจริง ทฤษฎี หลักการ ที่ศึกษารวมทั้งคุณธรรมจริยธรรม

2. ประสบการณ์ หมายถึง ความรู้เดิมที่เกิดจากการเรียนรู้ ปฏิบัติ หรือได้พบเห็น เรื่องต่างๆ ในระดับบุคคล สังคม และสังคมโลก
3. วิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบ บอกความต่าง ความเหมือน สรุปหลักการบอกความสัมพันธ์ เชื่อมโยงอย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของหลักการทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการดำเนินชีวิต อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม
4. สังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการสร้างข้อสรุปใหม่ ออกแบบ คิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานของข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ ประเมินแล้ว อย่างสมเหตุสมผล
5. ประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกอย่างสมเหตุสมผล มีประโยชน์และสร้างสรรค์
6. เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง การนำความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้มาประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ให้สมเหตุสมผลตามหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์
7. เหตุผลทางสังคมศาสตร์ หมายถึง การนำความรู้ ประสบการณ์จากกฎเกณฑ์ ความเชื่อ วัฒนธรรม ค่านิยมทางสังคมศาสตร์มาประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างสมเหตุสมผล
8. เหตุผลทางการดำเนินชีวิต หมายถึง การนำความรู้ หลักการ กฎเกณฑ์ มาใช้ในการดำรงชีวิตหรือประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

บทบาทครูในการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น

ครูทำหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน การสอนที่ดีย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดี ครูที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษา ด้านคิดคำนวณและด้านเหตุผล ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมสร้างความเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับห้องเรียนถึงระดับชาติได้การพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพในการสอนดังกล่าว มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่าน พัฒนาการด้านการอ่าน กลยุทธ์ในการอ่านเพื่อการสรุปความ พัฒนาการด้านการเขียน ลายมือ การสะกดคำ
2. ความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ความเข้าใจและสื่อสารโดยใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์ การสำรวจ การตั้งสมมติฐาน การให้เหตุผล และใช้วิธีที่หลากหลายในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการทำให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนานในการอ่าน การเขียน และสื่อสารผ่านการใช้ภาษา โดยมีผู้ฟังหรือผู้รับสารที่หลากหลาย
4. ความสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และมีความสุขในการเรียนคณิตศาสตร์
5. กลยุทธ์การสอนหลากหลายวิธีที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล โดยการบูรณาการผ่านรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน (Differentiate Instruction) การสอนเน้นทักษะ (Skill – Based) การทำงานเดี่ยว (Individualized learning) และกลุ่มร่วมมือกัน (Cooperative group work)

6. การพัฒนาวิธีการ หรือสื่อการสอนที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ตามหลักสูตร มากกว่าการใช้หนังสือเรียนเพียงอย่างเดียว
7. การสนับสนุนผู้เรียนที่มีอุปสรรคในการเรียนรู้ หรือมีข้อเสียเปรียบในการเรียน
8. การพัฒนาวิธีการประเมินที่สามารถใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนไปทีละขั้นอย่างต่อเนื่อง
9. ความสามารถในการให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือคำแนะนำกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

บทบาทผู้บริหารในการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ส่งเสริมการสอนและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนที่เหมาะสมลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียน และทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เป็นผู้นำในการเรียนรู้ การวางแผนปฏิบัติการ การปฏิบัติตามแผน การสนับสนุนช่วยเหลือและการสอนงานและให้คำปรึกษาดูแลในการปฏิบัติตามแผน เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การพัฒนาความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล ผู้บริหารจำเป็นต้องทำให้โอกาสเหล่านี้เกิดขึ้น

1. โอกาสในการที่ท่านได้พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น ด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล
2. โอกาสในการที่ท่านได้พัฒนาความเข้าใจถึงกระบวนการประเมินที่ครูใช้ในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน การวิเคราะห์ความยากลำบากในการเรียนรู้ของนักเรียน และการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
3. โอกาสในการที่ท่านได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับครูเพื่อให้ครูสามารถพัฒนานักเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ

การพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นกับการพัฒนาการ อ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน

ความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล เป็นความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต้องเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน นักเรียนควรได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ไปพร้อมกับการพัฒนาความสามารถพื้นฐาน โดยมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน การเขียน และการคำนวณ หลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นเกณฑ์หนึ่งในการตัดสินเลื่อนชั้นและจบการศึกษา ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการอ่านหนังสือ ตำราเรียนและเอกสารและหรือสื่อต่างๆ แล้วนำเนื้อหาสาระที่อ่านมาคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ หรือการสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และถ่ายทอดความคิดด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผลและนำเสนอตามลำดับขั้นตอน สามารถสร้างความเข้าใจให้กับผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามขอบเขตและตัวชี้วัดที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น โดยรูปแบบในการพัฒนาโดยการบูรณาการไปกับการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือการจัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ และต้องมีการตรวจสอบว่าผู้เรียนความสามารถตามตัวชี้วัดที่กำหนด

การบูรณาการการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีลักษณะสำคัญที่สัมพันธ์กับความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านเหตุผล เป็นอย่างดี ทั้งการอ่าน การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า การอ่านจากหนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์ ต่าง และการเขียนที่ผ่านการให้เหตุผลและการนำเสนอที่เป็นลำดับขั้นตอน อีกทั้งตัวชี้วัด

เหล่านี้ยังปรากฏอยู่ในหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว สามารถจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น เป็นการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นโดยไม่ต้องนำมาเป็นภาระที่เพิ่มขึ้นสำหรับครู หรือการใช้กิจกรรมที่แยกส่วนออกจากการจัดการเรียนรู้ปกติ โดยตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่กำหนด เป็นตัวชี้วัดที่สามารถใช้ในการประเมินความสามารถพื้นฐาน 3 ด้าน ได้อย่างดี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขอบเขตการประเมินและตัวชี้วัดความสามารถในการอ่าน คิวิวิเคราะห์ และเขียน

ระดับชั้น	ขอบเขตการประเมิน	ตัวชี้วัด
ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3	<p>การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์และหรือสื่อประเภทต่างๆ ที่ให้ความเพลิดเพลิน ความรู้ ประสบการณ์ และมีประเด็นให้คิดและเขียนบรรยาย ถ่ายทอดประเด็นที่คิดด้วยภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น อ่านสาระความรู้ที่น่าสนใจอย่างสนใจ นิยาย เรื่องสั้น นิทาน นิยายปริမ်ปรา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถอ่านและหาประสบการณ์จากสื่อที่หลากหลาย 2. สามารถจับประเด็นสำคัญ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน 3. สามารถเปรียบเทียบแง่มุมต่างๆ เช่น ข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์ โทษ ความเหมาะสม ไม่เหมาะสม 4. สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านโดยมีเหตุผลประกอบ 5. สามารถถ่ายทอดความคิดเห็น ความรู้สึก จากเรื่องที่อ่านโดยการเขียน
ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6	<p>การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์และหรือสื่อประเภทต่างๆที่ให้ข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ ประสบการณ์ ที่เอื้อให้ผู้อ่านนำไปคิวิวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ แก้ปัญหา และถ่ายทอดการเขียนเป็นความเรียงเชิงสร้างสรรค์ ด้วยถ้อยคำภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือเรียน บทความ สุนทรพจน์ คาแนะนา คำเตือน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศเสริมประสบการณ์จากสื่อประเภทต่างๆ 2. สามารถจับประเด็นสำคัญ เปรียบเทียบ เชื่อมโยง ความเป็นเหตุเป็นผลจากเรื่องที่อ่าน 3. สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์เรื่องราวเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน 4. สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่อง ที่อ่านโดยมีเหตุผลสนับสนุน 5. สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความคิดเห็น คุณค่า จากเรื่องที่อ่านโดยการเขียน

การพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น 3 ด้าน คือความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ ด้านเหตุผลของผู้เรียน ครูสามารถเลือกรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนและบริบทของการสอนของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาความสามารถพื้นฐานที่จำเป็น และการประเมินความสามารถและความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

รูปแบบ (Model) (Tosi and Carroll, 1982: 163) เป็นคำที่ใช้สื่อเพื่อความหมายหลายอย่าง โดยทั่วไปจะหมายถึงสิ่งหรือวิธีดำเนินการที่เป็นต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่งตามพจนานุกรม Contemporary English ของ Longman ได้ให้ความหมายไว้ ซึ่งสรุปได้ 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองซึ่งเป็นสิ่งย่อส่วนจากของจริง
2. รูปแบบ หมายถึง คนหรือสิ่งของที่สามารถนำมาใช้เป็นแบบอย่างการดำเนินงานได้
3. รูปแบบ หมายถึง แบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ รุ่น 486X Styner อ้างถึงใน Good ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง สิ่งของสิ่งหนึ่งที่คล้ายคลึงกับสิ่งของอีกสิ่งหนึ่งและจำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบทางกายภาพ (Physical models) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (model for) หมายถึง แบบจำลองที่ออกแบบมาจากของจริง
 - 1.2 รูปแบบเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (model for) หมายถึง แบบจำลองสร้างและออกแบบไว้เพื่อใช้เป็นต้นแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. รูปแบบเชิงแนวความคิด (Conceptual models) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 2.1 โมเดลเชิงแนวความคิดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual model -of) คือรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยจำลองมาจากทฤษฎี ที่มีอยู่แล้ว

- 2.2 โมเดลเชิงแนวความคิดเพื่อสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Conceptual model -for) คือรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายตัวสาระของทฤษฎี

ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ คำว่า รูปแบบ หรือ Model เป็นคำที่ใช้สื่อความหมายหลายอย่าง สิ่งหรือวิธีดำเนินการที่เป็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบจำลองสิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท รูปแบบในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร เป็นต้น พจนานุกรมได้ให้ความหมายไว้ 5 ความหมาย แต่ที่สรุปได้ว่าสรุปได้ว่า รูปแบบมีสองลักษณะ คือ รูปแบบที่เป็นรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของนามธรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental design) แบบ One-group pretest-posttest design เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีต่อความสามารถจำเป็นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 รูปแบบการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การดำเนินการทดลอง
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

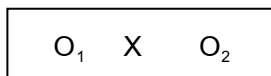
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง ปีการศึกษา 2557 จำนวน 67 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.2 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental design) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนแบบการวิจัย แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One-group pretest-posttest design) ดังนี้

O_1	แทน การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
O_2	แทน การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รายละเอียดของเครื่องมือแต่ละชนิดมีดังนี้

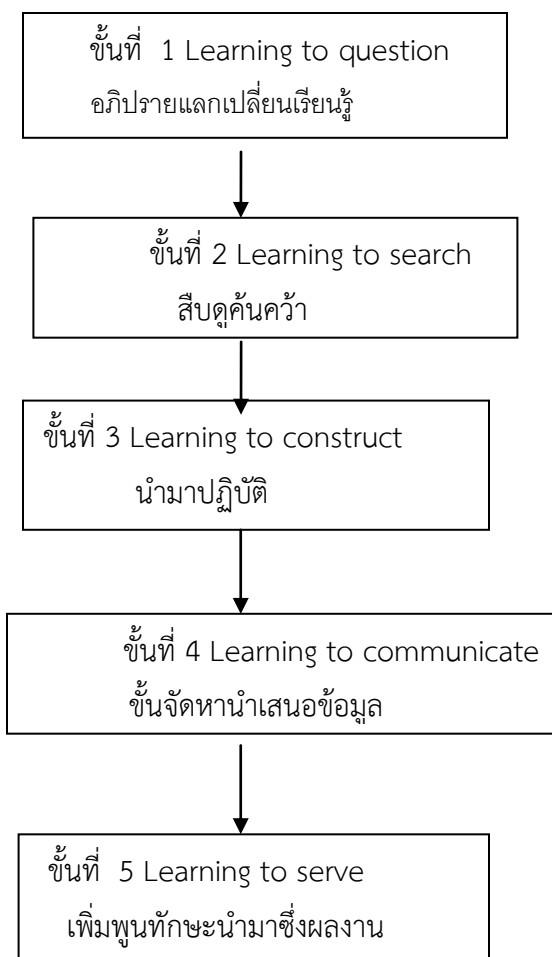
3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ซึ่งมีลักษณะ ส่วนประกอบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หน่วยการเรียนรู้ สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 1 แผน รวม 6 ชั่วโมง

2. ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ สารสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกหลังการสอน

กำหนดกรอบแนวคิดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดย แผนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs แบ่งเป็น

3. ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน จำนวนคาบที่สอน 6 ชั่วโมง ตามขันตอนที่ได้ศึกษาขันนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขันพื้นฐาน พุทธศักราช 2551กลุ่มสาระภาษาไทย หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง พ.ศ. 2551 และคำอธิบายรายวิชา ภาษาไทย

2. ศึกษาแนวคิดและกระบวนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน และเอกสารประกอบการอบรมโครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำนวน 1 แผน 6 ชั่วโมง

4. เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อ Coach และ Mentor ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ที่ปรึกษา และครูโรงเรียนอนุบาลน่องหญิง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความถูกต้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ของแผน

5. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีรายนามผู้เชี่ยวชาญขันนี้

ที่	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน	ความเชี่ยวชาญ
1.	นางศศิธร หาคำ	ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	กศ.ม. สาขาการ ประถมศึกษา ครูต้นแบบปี 2542 สาขาคณิตศาสตร์ (สกศ.)
2.	นายสมพงษ์ หาคำ	ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	ศษ.ม ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา
3.	นางสาวพัชรา ทุมนันท์	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโรงเรียน อนุบาลน้องหญิง	คม. บริหารการศึกษา
4.	นางจันทร์เพ็ญ กุลโท	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียน อนุบาลน้องหญิง	คม.การพัฒนาหลักสูตร และการสอน
5.	นางสาวธัญดา นันทธรรมโชติ	ครูโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	คบ.คหกรรมศาสตร์
6.	นางนารี มรุตพันธ์	ครูโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	วทบ.คณิตศาสตร์

6. ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของ Coach และ Mentor

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิงในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 34 คน ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน ทำการเก็บคะแนนระหว่างเรียน นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละและดำเนินการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำผลจากการทดสอบมาหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ

8. นำผลจากการเก็บคะแนนระหว่างเรียนและค่าเฉลี่ยร้อยละ ที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 70/70 ดังนี้

- 70 ตัวแรก คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนที่เก็บระหว่างเรียน
- 70 ตัวหลัง คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ได้คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70 โดยแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากัน

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย และแบบทดสอบ ซึ่งเครื่องมือแต่ละชนิดมีรายละเอียดการสร้างและการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 28 ข้อ มีวิธีดำเนินการสร้าง ดังนี้
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 เพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย จำนวน 28 ข้อ ที่ครอบคลุมตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้
5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของคำถาม ซึ่งมีรายชื่อนามผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ที่	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน	ความเชี่ยวชาญ
1.	นางศศิธร หาคำ	ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	กศ.ม. สาขาการประถมศึกษา ครูต้นแบบปี 2542 สาขาคณิตศาสตร์ (สกศ.)
2.	นางจันทร์เพ็ญ กุลโท	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	คม. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
3.	นางสาวธัญดา นันทธรรมโชติ	ครูโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	คบ. คหกรรมศาสตร์

32

2.5 ตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

2.6 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.7 ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์เป็นฉบับจำนวน 28 ข้อเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ตั้งแต่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2558 ถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2558 ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยจำนวน 28 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนเป็นคะแนนก่อนเรียน

2. ผู้ศึกษาดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรม 5 STEPs ตามแผนที่วางไว้

ชั้นที่	เรื่อง	วัน/เดือน/ปี ที่สอน	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1.	ชั้นที่ 1 Learning to question อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้	16 กุมภาพันธ์ 2558	2	
2.	ชั้นที่ 2 Learning to search สืบดูค้นคว้า	17 กุมภาพันธ์ 2558	2	
3.	ชั้นที่ 3 Learning to construct นำมาปฏิบัติ	18 กุมภาพันธ์ 2558	2	
4.	ชั้นที่ 4 Learning to communicate ชั้นจัดทำนำเสนอข้อมูล	24 กุมภาพันธ์ 2558	2	
5.	ชั้นที่ 5 Learning to serve เพิ่มพูนทักษะนำมาซึ่งผลงาน	24 กุมภาพันธ์ 2558		

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย จำนวน 28 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนรวบรวมคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังเรียน

4. สอบถามความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

5. ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย

5.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนผลการประเมินทักษะหรือคะแนนการประเมินความพึงพอใจ ใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ X แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

2.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนผลการประเมินทักษะหรือคะแนนการประเมินความพึงพอใจ ใช้สูตร

$$\sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียน

2.3 การหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบโดยใช้สูตร E_1 / E_2 ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

A

$$E_2 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

B

เมื่อ E_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนขณะ (ระหว่าง) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทุกกิจกรรม ที่ใช้นิทานพื้นบ้าน
เมื่อ E_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ผลสำเร็จ/ผลลัพธ์ที่ได้)
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนขณะทำกิจกรรม
$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนหลังทำกิจกรรม
A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างทำกิจกรรม
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังทำกิจกรรม
N	แทน	จำนวนนักเรียน

2.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.4.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวัดก่อนเรียนและหลังเรียนโดยคำนวณจากสูตร t-test dependent (ล้วน สายยศ;และอังคณา สายยศ.2538)

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ D หมายถึง ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
 n หมายถึง จำนวนคู่

$\sum D^2$ หมายถึง ผลรวมของ D แต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ หมายถึง ผลรวมของ D ทั้งหมดยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสำนวน สุภาพศัพท์ และคำพังเพย โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 step สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลหนองหิน อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี มีลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูลดังนี้

4.1 ผลของการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs

4.2 ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t-test dependent

4.3 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

4.4 ผลการหาความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างนวัตกรรมกับจุดประสงค์ที่วัด/ความสอดคล้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
$\sum R$	หมายถึง	คะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
\bar{x}	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
D	หมายถึง	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
N	หมายถึง	จำนวนคู่
t	หมายถึง	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา
P	หมายถึง	ค่านัยสำคัญ
$\sum D^2$	หมายถึง	ผลรวมของ D แต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum D^2)$	หมายถึง	ผลรวมของ D ทั้งหมดยกกำลังสอง
เมื่อ E_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคนขณะ(ระหว่าง) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทุกกิจกรรม ที่ใช้นิทานพื้นบ้าน
E_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกคน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(ผลสำเร็จ/ผลลัพธ์ที่ได้)
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนขณะทำกิจกรรม
$\sum Y$	แทน	คะแนนรวมของทุกคนหลังทำกิจกรรม
A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างทำกิจกรรม
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังทำกิจกรรม
N	แทน	จำนวนนักเรียน

4.1 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา ภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาษิตและคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs ปีการศึกษา 2557

ตารางที่ 1 แสดงคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

จากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดทำขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	
1	ออกแบบและเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ก่อน ล่วงหน้าทุกครึ่งก่อนสอน	5	4	4	4	4	4.2
2	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5

	สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้						
3	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านภาษา (Literacy) ตัวเลข(Numeracy) และเหตุผล (Resoning Ability)	5	5	5	5	4	4.8
4	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลายวิธี สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	4	5	5	5	5	4.8
5	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการออกแบบสื่อ นวัตกรรมที่เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	4	4	5	5	4	4.4
6	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีประเมินหลากหลาย ตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5
7	หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูได้นำบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปแก้ปัญหาในโอกาสต่อไปทุกครั้ง	5	4	4	4	4	4.2
	คะแนนเฉลี่ย	4.71	4.57	4.71	4.71	4.42	4.62

จากตารางที่ 1 พบว่าการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาษิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ตรวจสอบพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 4.62 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยการจัดทำขึ้นมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

38

4.2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาษิตและคำพังเพย

หลังจากที่ผู้ศึกษานำแบบฝึกทักษะเรื่องสำนวน สุภาษิตและคำพังเพย ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จนครบถ้วนทุกกิจกรรม และได้ประเมินผลหลังการใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย นำมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกทักษะ ภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1

จำนวนนักเรียน (N)	คะแนนร้อยละระหว่างเรียน (E_1)	คะแนนร้อยละหลังเรียน (E_2)	ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
----------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------

ศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ	-	-	-	-	4	11.76	18	52.94	12	35.29	มาก
3. นักเรียนใฝ่เรียนรู้ที่จะค้นคว้าข้อมูลเสมอ	-	-	-	-	7	20.58	18	52.94	9	26.47	มาก
4. นักเรียนได้รับคำชื่นชมจากคุณครูในการพูดรายงานหน้าชั้นเรียน	-	-	-	-	11	32.35	18	52.94	5	14.70	มาก
5. เมื่อนักเรียนเรียนรู้ในกลุ่มนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเสมอ	-	-	-	-	5	14.70	17	50	12	35.29	มาก
ข้อสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ										คุณภาพ
	น้อยที่สุด		น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	
6. นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์	-	-	-	-	9	26.47	15	44.11	10	29.41	มาก
7. เมื่อร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนเคยช่วยเพื่อนทำงานใน	-	-	-	-	5	14.17	14	41.17	15	44.11	มาก

กลุ่ม											
8. นักเรียนได้รับคำชมจากคุณครูว่าทำงานได้ถูกต้อง	-	-	-	-	12	35.29	15	44.11	7	20.58	มาก
9. นักเรียนมีความภาคภูมิใจผลงานของตนเอง	-	-	-	-	5	14.70	19	55.88	10	29.41	มาก
10. นักเรียนพอใจและภูมิใจที่จะแบ่งปันความรู้และผลงานให้เพื่อนได้ศึกษา	-	-	1	2.94	3	8.82	19	55.88	11	32.35	มาก
รวมเฉลี่ย	4.059										มาก

41

จากตารางที่ 4 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.059 ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อนักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนเคยช่วยเหลือเพื่อนทำงานในกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 44.11 รองลงมาคือ นักเรียนสนใจศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ และเมื่อนักเรียนเรียนรู้ในกลุ่มนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเสมอ คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาคือ นักเรียนพอใจและภูมิใจที่จะแบ่งปันความรู้และผลงานให้เพื่อนได้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.35 รองลงมาคือนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ นักเรียนมีความภูมิใจในผลงานของตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 29.41 รองลงมา นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ที่จะค้นคว้าข้อมูลเสมอ คิดเป็นร้อยละ 26.47 รองลงมาคือนักเรียนได้รับคำชมจากคุณครูว่าทำงานได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 20.58 รองลงมาคือนักเรียนได้รับคำชื่นชมจากคุณครูในการพูดรายงานหน้าชั้นเรียนคิดเป็นร้อยละ 14.70 รองลงมาคือนักเรียนชอบที่ครูให้ตั้งคำถามและตอบคำถามเอง คิดเป็นร้อยละ 11.76

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง มีประเด็นสำคัญสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs
3. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิต และคำพังเพยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อหาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs

วิธีการดำเนินการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

4.1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จำนวน 34 คน ได้โดยการกำหนดแบบเจาะจง

4.2 ตัวจัดกระทำ (treatment)

ตัวจัดกระทำในการวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21สรุป

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs วิชาภาษาไทย เรื่องสำนวน สุภาพิต และคำพังเพย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 4.62 ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs พบว่าคะแนนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
3. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิต และคำพังเพยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/75.10 สูงกว่าตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs ที่เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 Steps มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา ภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและ คำพังเพย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs ปีการศึกษา 2557 ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นอยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษา เวลา ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแผนนี้มี กระบวนการที่นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางความคิดของปีอาเจ คือทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การใช้สื่อและเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนสร้างสาระการเรียนรู้และชิ้นงานต่างๆ ด้วยตัวเอง ตามความถนัดความสนใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกันพัฒนาทักษะทางสังคมภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตรและมีความสุข

2. จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิตและคำพังเพย ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6/1 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs พบว่าคะแนนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้เพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs มีแนวคิดที่ทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการด้านต่างๆ ทั้งกระบวนการคิดและกระบวนการปฏิบัติจริง คิดเป็นทำได้แก้ปัญหาเป็น มีทักษะการสื่อสารทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน สอดคล้องกับทฤษฎีของปีอาเจและวิก็อตสกี นักจิตวิทยากลุ่มการรู้คิด ที่กล่าวว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้จัดกระทำ ศึกษาสำรวจ ลองผิดลองถูกจนเกิดเป็นความรู้และความเข้าใจ

3. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง สำนวน สุภาพิต และคำพังเพยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6/1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.38/75.10 สูงกว่าตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70 ทั้งนี้เพราะผู้ ศึกษาได้สร้างแบบฝึกทักษะโดยการพัฒนาตามขั้นตอนอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ที่เรียนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 STEPs มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 STEPs ส่งเสริมให้นักเรียนมี โอกาสเป็นเจ้าของกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดและปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อแสวงหาและสร้างสรรค์ความรู้ของตน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณค่าความสำคัญได้รับการยอมรับ มีความสุขและเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้นี้ได้

2.ครูผู้สอนที่นำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดของแผนให้ เข้าใจเสียก่อน

3.ครูผู้สอนจะต้องออกแบบสื่อประกอบการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการศึกษาในครั้งต่อไป

ควรนำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 STEPs ไปบูรณาการกับสาระวิชาอื่น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2545) **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545** กรุงเทพมหานคร ครูสภา
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 10 (2550 - 2554**
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอธิป จิตตฤกษ์.2554. **ทักษะแห่งอนาคตใหม่โดย James Bellanca และ Ro Brand**. กรุงเทพฯ: Open Worlds.
- วิจารณ์ พาณิช.(2555). **วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์. สำนักส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.(2558). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คืออะไร(ออนไลน์) www.glf.or.th/Home/contents/417**
- โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง.(2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. อุบลราชธานี.

ภาคผนวก ก

-รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

-ผลการหาคุนภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ที่	ชื่อ -สกุล	ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน	ความเชี่ยวชาญ
-----	------------	----------------------	---------------

1.	นางศศิธร หาคำ	ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	กศ.ม. สาขาการประถมศึกษา ,ครูต้นแบบปี 2542 สาขาคณิตศาสตร์ (สกศ.)
2.	นางจันทร์เพ็ญ กุลโท	รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลน้อง หญิง	คม.การพัฒนาหลักสูตรและ การสอน
3.	นางสาวธัญดา นันทธรรมโชติ	ครูโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง	คบ.คหกรรมศาสตร์

ผลการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง จำนวน สุภาพิตและคำพังเพย โดยผู้เชี่ยวชาญ

จากการนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ได้จัดทำขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบ
พิจารณาคุณภาพปรากฏผลดังตารางที่ 5

แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับ ใจความ(ข้อที่)	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย			ΣR	IOC (\bar{x})
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	3	1
2	1	1	1	3	1
3	1	1	1	3	1
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	1	3	1
7	1	1	1	3	1
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	1	3	1
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	1	1
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	1	1	1	3	1
16	1	1	1	3	1
17	1	1	1	3	1
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	1	3	1
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	1	1	3	1
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1
รวม	28	28	28	84	

จากตารางที่ 5 พบว่า จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมและรายข้อ มีค่า IOC โดยเฉลี่ย (\bar{x}) สูงกว่า 0.5 แสดงว่า แบบทดสอบมีการจัดทำขึ้นมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบพร้อมเฉลย
- แบบฝึกทักษะพร้อมเฉลย
- ตัวอย่างผลงานนักเรียน
- แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้
- แบบประเมินความสามารถในการออกแบบ
กิจกรรม

เฉลยแบบทดสอบ ส่วนวน สุภาสิตและคำพิงเพย

1. ข

11. ค

21. ค

2. ง	12. ก	22. ข
3. ง	13. ง	23. ค
4. ข	14. ข	24. ข
5. ข	15. ข	25. ข
6. ก	16. ง	26. ง
7. ง	17. ข	27. ข
8. ค	18. ง	28. ค
9. ก	19. ข	
10. ค	20. ข	

เฉลยแบบฝึกทักษะเรื่อง จำนวน สุภาชิตและคำพ้องเพย

1. X
2. /
3. X
4. /
5. /
6. X

7. /

8. /

9. X

10. /

11. X

12. X

13. /

14. /

15. x

เฉลยแบบฝึกทักษะเรื่อง จำนวน สุภาสิตและคำพังเพย

1. จับปลัดจับผลู
2. เปรี๊ยะ
3. ถือตัว
4. หักหลัง
5. ลอยหน้าลอยตา
6. ตีฝีปาก
7. เข้าตาจน

8. แก่แดด
9. เข้ากระตูดำ
10. กินหนงแคลงใจ

เฉลยแบบฝึกทักษะเรื่อง จำนวน สุภาชิตและคำพังเพย

1. ญ
2. ณ
3. ง
4. จ
5. ก
6. ข
7. ค

- 8. ซ
- 9. ซ
- 10. ฐ

57 58 59 60 61

62

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน (5 Steps)
วิชาภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง ประจำปีการศึกษา 2557

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็น

เพศ ชาย หญิง

ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5 Steps

- 5 หมายถึง นักเรียนที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง นักเรียนที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง นักเรียนที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง นักเรียนที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง นักเรียนที่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1.นักเรียนชอบที่ครูให้ตั้งคำถามและตอบคำถามเอง					

2.นักเรียนสนใจศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ					
3.นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ที่จะค้นคว้าข้อมูลเสมอ					
4.นักเรียนได้รับคำชื่นชมจากคุณครูในการพูดรายงานหน้าชั้นเรียน					
5.เมื่อนักเรียนเรียนรู้ในกลุ่มนักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเสมอ					
6.นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์					
7.เมื่อร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนเคยช่วยเพื่อนทำงานในกลุ่ม					
8.นักเรียนได้รับคำชมจากคุณครูว่าทำงานได้ถูกต้อง					
9.นักเรียนมีความภาคภูมิใจผลงานของตนเอง					
10.นักเรียนพอใจและภูมิใจที่จะแบ่งปันความรู้และผลงานให้เพื่อนได้ศึกษา					
รวมคะแนนเฉลี่ย					

ภาคผนวก ค

-การวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

-การวิเคราะห์คะแนนระหว่างเรียน

ตารางที่ 6 ตารางแสดงการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง สำนวน สุภาษิตและคำพังเพย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนน		D	D^2
		ก่อนเรียน (28)	หลังเรียน (28)		
1.	เด็กหญิงทททัยชนก ตั้งสุวรรณวานิช	13	20	7	49
2.	เด็กชายจิรทีปต์ คำโสภา	15	22	7	49
3.	เด็กชายภูมินทร์ โคตรวันทา	12	19	7	49
4.	เด็กชายกชณัฐ สิริวรรณ	10	18	8	64
5.	เด็กชายธีรวัฒน์ ฝักกุด	11	17	6	36
6.	เด็กชายนิธิชัย ใจเอื้อ	20	24	4	16
7.	เด็กชายกษิตศ ชื่อตรง	10	16	6	36
8.	เด็กหญิงจิรัชญา บรรดาตั้ง	22	25	3	9
9.	เด็กหญิงธัญชนก สร้อยคำ	22	26	4	8
10.	เด็กหญิงจิรภิญญา สุขนวล	21	25	4	8
11.	เด็กหญิงจิราภรณ์ ไหว้พรม	19	20	2	4
12.	เด็กหญิงปภาวดี สีหาพงษ์	16	21	5	25
13.	เด็กชายจตุพร โพธิ์แก้ว	18	23	5	25
14.	เด็กชายธนวิษณุ นนทกุล	10	18	8	64
15.	เด็กหญิงณัฐยานี ย้ายวน	16	20	4	16
16.	เด็กหญิงเอวารินทร์ สายเนตร	16	22	6	36
17.	เด็กชายภาสกร พรมคุณ	12	18	6	36

18.	เด็กหญิงธิดาทิพย์ สิงสีทา	16	21	5	25
19.	เด็กหญิงมณฑกาญจน์ เกษมสุข	21	25	4	16
20.	เด็กหญิงวินิต้า สมหมาย	18	21	3	9
21.	เด็กหญิงเนตรชนก คำไชย	17	22	5	25
22.	เด็กหญิงชุตติกาญจน์ มณีวรรณ	19	23	4	16
23.	เด็กหญิงชญาณิชฐ์ มิรัตน์ไพโร	16	21	2	4
24.	เด็กชายศุภสวัสดิ์ สุวรรณพิมพ์	15	19	4	16
25.	เด็กชายศรชัย ฉัตรเพชรเจริญ	16	20	4	16
26.	เด็กชายเมธาสิทธิ์ บรรพตาชี	15	19	4	16
27.	เด็กชายนนทพัทธ์ ทองจำรัส	19	23	4	16
28.	เด็กหญิงพลอยไพลิน คงมีศรี	19	22	3	9
29.	เด็กหญิงริลณี ชาโธสงค์	13	19	6	36
30.	เด็กหญิงภัทรกัญย์ แซ่อึ้ง	14	21	7	49
31.	เด็กหญิงเมธาวรินทร์ บุญฉวี	16	22	6	36
32.	เด็กชายวัชรพล วัชรภูมิ	15	20	5	25
33.	เด็กชายณัฐวุฒิ ปราณีบุตร	19	20	1	1
34.	เด็กชายเพชร ชัยศัตรา	17	23	6	36
	สรุปคะแนนเฉลี่ย	$\bar{x} = 16.11$	$\bar{x} = 21.02$	219	
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	57.57	73.07		

ตารางที่ 7 ตารางแสดงการวิเคราะห์คะแนนระหว่างเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนระหว่างเรียน				ร้อยละ
		แบบฝึก ทักษะชุด ที่ 1 (15)	แบบฝึก ทักษะชุด ที่ 2 (10)	แบบฝึก ทักษะชุด ที่ 3 (10)	รวม 35 คะแนน	
1.	เด็กหญิงทศทัยชนก ตั้งสุวรรณวานิช	10	10	9	29	82.87
2.	เด็กชายจิรทีปต์ คำโสภา	11	10	9	30	85.71
3.	เด็กชายภูมินทร์ โคตรวันทา	10	10	10	30	85.71
4.	เด็กชายกชณัฐ สิริวรารณ	8	10	10	28	80
5.	เด็กชายธีรวัฒน์ ผักกูด	9	9	10	28	80
6.	เด็กชายนิธิชัย ใจเอื้อ	12	10	10	32	91.42
7.	เด็กชายกษิตศ ชื่อตรง	8	10	10	28	80
8.	เด็กหญิงจิรัชญา บรรดาตั้ง	11	10	10	31	88.57
9.	เด็กหญิงธัญชนก สร้อยคำ	12	10	10	32	91.42
10.	เด็กหญิงจิรภิญญา สุขนวล	11	10	10	31	88.57
11.	เด็กหญิงจิราภรณ์ ไหว้พรม	10	10	10	30	85.71
12.	เด็กหญิงปภาวดี สีหาพงษ์	11	10	10	31	88.57
13.	เด็กชายจตุพร โพธิ์แก้ว	13	10	10	33	94.27
14.	เด็กชายธนวิษณุ นนทกุล	10	10	10	30	85.71
15.	เด็กหญิงณัฐยานี ย้ายวน	9	10	10	29	82.85
16.	เด็กหญิงเอวารินทร์ สายเนตร	11	9	10	30	85.71

17.	เด็กชายภาสกร พรหมคุณ	9	10	10	29	82.85
18.	เด็กหญิงธิดาทิพย์ สิงสีทา	10	8	10	28	80
19.	เด็กหญิงมณฑาทาญจน์ เกษมสุข	13	10	10	33	94.27
20.	เด็กหญิงวินิต้า สมหมาย	11	10	9	30	85.71
21.	เด็กหญิงเนตรชนก คำไชย์	11	10	10	31	88.57
22.	เด็กหญิงชุตติกาญณ์ มณีวรรณ	12	10	9	31	88.57
23.	เด็กหญิงชยานิษฐ์ มิรัตน์ไพร	10	10	10	30	85.71
24.	เด็กชายศุภสวัสดิ์ สุวรรณพิมพ์	9	10	8	27	77.14
25.	เด็กชายศรชัย ฉัตรเพชรเจริญ	9	10	8	27	77.14
26.	เด็กชายเมธาสิทธิ์ บรรพตาชี	8	10	9	27	77.14
27.	เด็กชายนนทพัทธ์ ทองจำรัส	13	10	10	33	94.28
28.	เด็กหญิงพลอยไพลิน คงมีศรี	10	10	9	29	82.85
29.	เด็กหญิงริลณี ชาไรสงค์	9	10	10	29	82.85
30.	เด็กหญิงภัทรกัญย์ แซ่อึ้ง	9	10	10	29	82.85
31.	เด็กหญิงเมธาวรินทร์ บุญฉวี	10	9	9	28	80
32.	เด็กชายวัชรพล วัชรภูมิ	10	9	9	28	80
33.	เด็กชายณัฐวุฒิ ปราณิบุตร	10	8	8	26	74.28
34.	เด็กชายเพชร ชัยศักดิ์ตรา	11	10	10	31	88.57
	สรุป				$\bar{x} = 29.64$	$\bar{x} = 84.69$

ภาคผนวก ง
-แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 สำนวน สุภาษิต และคำพังเพย โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 11601 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557
วันที่ 16 20 25 ธันวาคม พ.ศ.2557 เวลา 6 ชั่วโมง

1.มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา
และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
ตัวชี้วัด

มฐ. ท 4.1 ป. 6/6 วิเคราะห์และเปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพย และสุภาษิต

2.จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- 1.อธิบายความหมายของคำพังเพยและสุภาษิตได้
- 2.นักเรียนจำแนก สำนวน คำพังเพย และสุภาษิตได้
- 3.นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่ตรงกับสำนวน สุภาษิต และคำพังเพยได้
- 4.นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้สำนวน สุภาษิต และคำพังเพยได้
- 5.นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.สาระสำคัญ

สำนวน คือ ข้อความหรือถ้อยความที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบและมีความหมายโดยนัย คำพังเพย
เป็นภูมิปัญญาทางภาษาอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรรู้จักความหมาย สุภาษิต คือ ถ้อยคำที่ให้ข้อคิดเตือนใจในการ
ประพฤติปฏิบัติสิ่งดีงามเพื่อเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต

4.สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

ความหมายของสำนวน สุภาษิต และคำพังเพย

2. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด

การให้เหตุผล การสรุปความรู้ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหา การประเมินค่า

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

5.ความเข้าใจที่คงทน

นักเรียนสามารถสรุปความรู้ ดังนี้

สำนวน คือ ข้อความหรือถ้อยความที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบและมีความหมายโดยนัย คำพังเพย เป็นภูมิปัญญาทางภาษาอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรรู้จักความหมาย สุภาษิต คือ ถ้อยคำที่ให้ข้อคิดเตือนใจในการประพฤติปฏิบัติสิ่งดีงามเพื่อเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต

6. ชิ้นงานหรือภาระงาน

หนังสือเล่มเล็ก

5.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
<p>ขั้นที่ 1 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1-2) ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>1.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อเล่นเกม ทายคำจากภาพ</p> <p>2.ครูติดป้ายคำเฉลยที่กระเป่าผนัง จากนั้นครูพูดคุยกับนักเรียนถึงความหมายของคำ หรือข้อความที่เฉลยบนกระดาน</p> <p>เช่น</p> <p>ผักซีโรยหน้า เสื้อช่อนเล็บ แกะดำ หน้ากเอาเบาสู้ ชีข้างจับตักแตน</p> <p>ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย มือแข็ง ดินพอกหางหมู ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น</p> <p>3.ครูถามนักเรียนว่ากลุ่มคำเหล่านี้ถ้าให้นักเรียนจัดเข้ากลุ่ม 3 กลุ่มคือ กลุ่มคำสำนวน กลุ่มคำสุภาษิต กลุ่มคำพังเพย</p> <p>นักเรียนจะจัดอย่างไรจึงจะรู้ว่าคำใดจะอยู่กลุ่มใด และ มีใครสนใจอยากจะได้เรียนรู้กลุ่มใดเพิ่มเติมเป็นพิเศษ</p>	<p>ขั้นที่ 1 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1-2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>1.นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๑ละ 5-6 คน เพื่อเล่นเกม ทายคำจากภาพ</p> <p>2.นักเรียนพูดคุยและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำและข้อความที่ครูเฉลยพร้อมทั้งบอกความหมายและเรียนรู้จากคำ ข้อความที่ครูเฉลย โดยสังเกตความหมาย</p> <p>3.นักเรียนช่วยกันพิจารณาคำและความหมาย จัดคำออกเป็นสามกลุ่ม จากนั้นนักเรียนจัดกลุ่มตามความสนใจ(ซึ่งอาจจะได้กลุ่มสำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มสุภาษิต 5 กลุ่ม กลุ่มคำพังเพย 5-6 กลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน</p>

<p>ขั้นที่ 2 สืบดูค้นคว้า</p> <p>4.ครูให้นักเรียนไปสืบค้นเพื่อหาคำตอบที่ห้องสมุด</p> <p>ขั้นที่ 3 นำมาปฏิบัติ</p> <p>5.ครูให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสืบค้นที่ห้องสมุด โดยให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>6.ครูให้นักเรียนเล่นเกมใบ้คำโดยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลมจากนั้นให้จับสลากเพื่อออกมาทำท่าทางใบ้คำ สำนวน สุภาพิต คำพังเพย ให้เพื่อนทาย (การใบ้คำอาจเป็นการใบ้ด้วยท่าทางหรือวาดภาพบนกระดานก็ได้)</p>	<p>ขั้นที่ 2 สืบดูค้นคว้า</p> <p>4.นักเรียนออกไปสืบค้น ลักษณะ สำนวน สุภาพิต และคำพังเพย</p> <p>ขั้นที่ 3 นำมาปฏิบัติ</p> <p>5.นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการออกไปสืบค้นที่ห้องสมุดและส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน</p> <p>ลักษณะสำนวน เป็นข้อความถ้อยความที่สั้นกระชับ กินใจ ใช้ในทางเปรียบเทียบ เช่น แกะดำ มืออ่อน มือแข็ง หมูในอวย ชิงกีร์าข่าก็แรง ข้าวแดงแกงร้อน เกลือจิ้ม เกลือ เกลือเป็นหนอน</p> <p>ลักษณะสุภาพิต เป็นถ้อยคำที่ติงามแต่เป็นคำกล่าวสอน ให้มีข้อคิดเตือนใจในการประพฤติปฏิบัติสิ่งติงามเพื่อเป็นมงคลแก่ชีวิต เช่น ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น</p> <p>ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี</p> <p>ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย</p> <p>ลักษณะคำพังเพย เป็นคำคล้องจองมีลักษณะติชมและแสดงความคิดเห็นคล้ายคติเตือนใจในการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น ชี้อ้างจับตักแตน</p> <p>จับปลาสองมือ หนีเสือปะจระเข้ ต้ำน้ำพริกละลายแม่น้ำ มดแดงแฝงพวงมะม่วง</p> <p>(ในการนำเสนอ นักเรียนต้องบอกความหมายของสำนวน สุภาพิต และคำพังเพยด้วย)</p> <p>6.นักเรียนจับสลากและใบ้ท่าทางให้เพื่อนทายและบอกด้วยว่าเป็นสำนวน สุภาพิต หรือคำพังเพย พร้อมทั้งบอกความหมายด้วย</p>
--	---

<p>ขั้นที่ 4 ขั้นจัดหานำเสนอข้อมูล ชั่วโมงที่ 3-4</p> <p>7.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ สุนัข สุนัข หรือคำพังเพยมาใช้ในการเล่นบทบาทสมมติโดยใช้ให้ตรงตามความหมาย</p> <p>ขั้นที่ 5 เพิ่มพูนทักษะนำมาซึ่งผลงาน</p> <p>8.ครูให้นักเรียนนำเสนอ สุนัข และคำพังเพยมาจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก จากนั้นนำไปจัดนิทรรศการเพื่อให้ชั้นอื่นร่วมชม</p> <p>9.ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน</p>	<p>ขั้นที่ 4 ขั้นจัดหานำเสนอข้อมูล ชั่วโมงที่ 3-4</p> <p>7.นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดการแสดงบทบาทสมมติโดยนำเสนอ สุนัข คำพังเพยมาใช้ในการเล่นบทบาทสมมติโดยตรงตามความหมายและเหมาะสม</p> <p>ขั้นที่ 5 เพิ่มพูนทักษะนำมาซึ่งผลงาน</p> <p>8.นักเรียนนำเสนอ สุนัข และคำพังเพยมาจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็ก จากนั้นนำไปจัดนิทรรศการเพื่อให้ชั้นอื่นร่วมชม</p> <p>9.นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน</p>
--	---

8.สื่อการเรียนรู้

1. แถบข้อความ
2. บัตรภาพ
3. ก்ลอง
4. สลาก
5. กระเป๋าหนังสือ

9.เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
<p>ขั้นที่ 1 อภิปรายแลกเปลี่ยน</p> <p>1.นักเรียนให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม</p>	<p>นักเรียนให้ความสนใจกระตือรือร้น ตั้งใจร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>นักเรียนให้ความสนใจกระตือรือร้น ตั้งใจร่วมกิจกรรมเป็นครั้งคราว</p>	<p>นักเรียนไม่ให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรม</p>
<p>ขั้นที่ 2 สืบค้นคว้า</p> <p>2.นักเรียนให้ความสนใจในการสืบค้นคว้าหาข้อมูล</p>	<p>นักเรียนให้ความสนใจในการสืบค้นคว้าหาข้อมูลตั้งแต่ต้นจนจบ</p>	<p>นักเรียนให้ความสนใจในการสืบค้นคว้าหาข้อมูลเป็นครั้งคราว</p>	<p>นักเรียนไม่สนใจในการสืบค้นหาข้อมูล</p>
<p>ขั้นที่ 3 นำมาปฏิบัติ</p> <p>3.นักเรียนนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นหน้าชั้นเรียนตรงตามวัตถุประสงค์</p>	<p>นักเรียนนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้อง ชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์</p>	<p>นักเรียนนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ไม่ครบถ้วน</p>	<p>นักเรียนนำเสนอข้อมูลไม่ถูกต้อง ชัดเจน</p>
<p>ขั้นที่ 4 จัดหามาเสนอข้อมูล</p> <p>4.นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดโดยการเล่นบทบาทสมมติ</p>	<p>นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดโดยการเล่นบทบาทสมมติได้ตรงความหมาย</p>	<p>นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดโดยการเล่นบทบาทสมมติได้ไม่ตรงความหมายโดยครูต้องคอยเสนอแนะ</p>	<p>นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดโดยการเล่นบทบาทสมมติได้ไม่ตรงความหมาย</p>
<p>ขั้นที่ 5 เพิ่มพูนทักษะนำมาซึ่งผลงาน</p> <p>5.นักเรียนนำสำนวน สุภาษิต คำพังเพย มาจัดทำหนังสือเล่มเล็กได้ตรงความหมายและรูปเล่มสวยงาม</p>	<p>นักเรียนจัดทำหนังสือเล่มเล็กได้ตรงความหมายและ สวยงาม</p>	<p>นักเรียนจัดทำหนังสือเล่มเล็กได้ตรงความหมายแต่ไม่สวยงาม</p>	<p>นักเรียนจัดทำหนังสือเล่มเล็กได้ไม่ตรงความหมายและไม่สวยงาม</p>

10 กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

11. ความรู้เพิ่มเติม

.....

.....

.....

12. แบบฝึกทักษะเพิ่มเติม

.....

.....

13. เกณฑ์การประเมินแบบฝึกทักษะ

.....

.....

14. ข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา

แผนการจัดการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม มีการเล่นเกมนำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้สื่อประกอบกิจกรรมได้เหมาะสมดี กิจกรรมเน้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมดีมาก

ลงชื่อ นางสาวศศิธร หาคำ
(นางศศิธร หาคำ)
ที่ปรึกษาโรงเรียนอนุบาลน้องหญิง

บันทึกหลังสอน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เล่นเกมอย่างสนุกสนาน ตั้งใจสืบค้นหาข้อมูลในห้องสมุด เล่นบทบาทสมมติและนำเสนอ สุนัข และคำพังเพยไปใช้ได้ตรงตามความหมาย และนำเสนอผลงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

(นางสิริวิฐ วงศ์ภอชัย)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสิริวิธู วงศ์โกษย์
วัน เดือน ปี เกิด	13 พฤศจิกายน 2515
ที่อยู่ปัจจุบัน	232/1 หมู่ 5 ตำบลขุขันธ์ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครูผู้สอน
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง เลขที่ 118/1 บ้านทุ่งปริญญา ถนนอุบล-ตระการ ตำบลขุขันธ์ อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	ประถมศึกษา โรงเรียนตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี อุดมศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกการประถมศึกษา) สถาบันราชภัฏพระนคร(2539) ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2557)
รางวัลที่เคยได้รับ	-รางวัลครูบรรณารักษ์ ดีเด่น ระดับเหรียญทองยอดเยี่ยม ระดับจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติในงานมหกรรมวันการศึกษาเอกชนสู่สากลประจำปี 2555 - รางวัลครูผู้สอนดีเด่น ระดับเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด ประจำปี 2554 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดีเด่น จากคุรุสภา - รางวัล “ครูสอนดี” สอนเป็น เห็นผล คนยกย่อง โครงการสังคมไทยร่วมกันคืนครูดีให้ ศิษย์ยกย่อง เชิดชู ครูสอนดี ประจำปี 2554 จัดโดยสำนักส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพเยาวชน - รางวัลครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดีเด่น ระดับเหรียญทองยอดเยี่ยม ระดับ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติในงานมหกรรมวันการศึกษา เอกชนสู่ความเป็นเลิศ เทิดไถ้องค์ราชันย์ ประจำปี 2553
ผลงานการวิจัย	การพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้พื้นที่บ้านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลน่องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี

